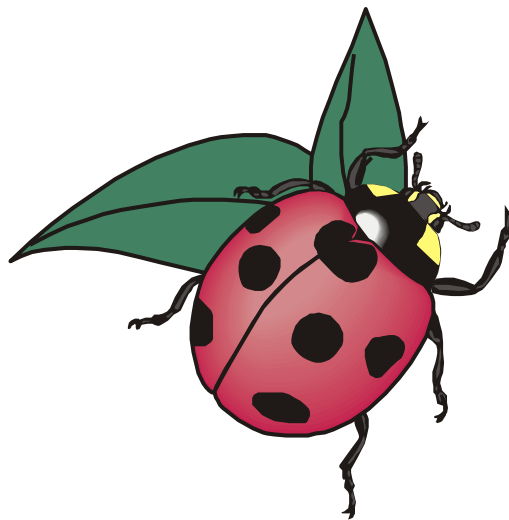

KLAIPĖDOS LOPŠELIO-DARŽELIO „BORUŽĖLĖ“

**SVEIKATOS STIPRINIMO
PROGRAMA**

2019 - 2023 m.

**2018-09-10
Klaipėda**

PRITARTA:

Klaipėdos lopšelio-darželio „Boružėlė“ tarybos 2018 m. rugsėjo 7 d. nutarimu (protokolo Nr.V3-6)

PATVIRTINTA:

Klaipėdos lopšelio-darželio „Boružėlė“ direktoriaus 2018 m. rugsėjo 10 d. įsakymu Nr.U2-101 „Dėl Klaipėdos lopšelio-darželio „Boružėlė“ sveikatos stiprinimo programos 2019-2023 metams patvirtinimo“

PROGRAMĄ PARENGĖ:

Klaipėdos lopšelio-darželio „Boružėlė“ direktorė Regina Dimienė ;

Direktoriaus pavaduotoja ugdymui Janina Vyšniauskienė;

Auklėtojos: Verutė Stanislava Torokvėjienė,

Inesa Raudonienė,

Virginija Ubartienė,

Aistė Raudonienė;

Priešmokyklinio ugdymo pedagogės - Jurgita Mikalauskienė ir Regina Chochulia;

Neformaliojo ugdymo pedagogė Vaida Šniaukštienė;

Logopedė Agnė Kareivienė;

Meninio ugdymo mokytoja Jūratė Zbarauskienė;

Visuomenės sveikatos priežiūros specialistė Eglė Leonaitė.

TURINYS

1.BENDROSIOS NUOSTATOS.....	4
2.SITUACIJOS ANALIZĖ.....	4
3.SVEIKATĄ STIPRINANČIŲ MOKYKLŲ VEIKLOS SRITYS, TIKSLAI IR VERTINIMO LYGIAI IKIMOKYKLINIO UGDYMO MOKYKLOMS . 1 priedas.....	7
3.1. 1-oji veiklos sritis. SVEIKATOS STIPRINIMO VEIKLOS VALDYMO STRUKTŪRA, POLITIKA IR KOKYB ĖS UŽTIKRINIMAS.....	7
3.2. 2-oji veiklos sritis. PSICHOSOCIALINĖ APLINKA	7
3.3. 3-oji veiklos sritis. FIZINĖ APLINKA.....	9
3.4.4-oji veiklos sritis. ŽMOGIŠKIEJI IR MATERIALIEJI IŠTEKLIAI.....	10
3.5. 5-oji veiklos sritis. SVEIKATOS UGDYMAS.....	11
3.6. 6-oji veiklos sritis.SVEIKATĄ STIPRINANČIOS MOKYKLOS VEIKLOS SKLAIDA IKIMOKYKLINIO UGDYMO MOKYKLOJE.....	12
4. SVEIKATĄ STIPRINANČIŲ MOKYKLŲ VEIKLOS SRITYS, TIKSLAI IR VERTINIMO LYGIAI IKIMOKYKLINIO UGDYMO MOKYKLOMS . 2 priedas.....	13
4.1. 1-oji veiklos sritis. SVEIKATOS STIPRINIMO VEIKLOS VALDYMO STRUKTŪRA, POLITIKA IR KOKYB ĖS UŽTIKRINIMAS.....	14
4.2. 2-oji veiklos sritis. PSICHOSOCIALINĖ APLINKA	20
4.3. 3-oji veiklos sritis. FIZINĖ APLINKA.....	25
4.4.4-oji veiklos sritis. ŽMOGIŠKIEJI IR MATERIALIEJI IŠTEKLIAI.....	39
4.5. 5-oji veiklos sritis. SVEIKATOS UGDYMAS.....	43
4.6. 6-oji veiklos sritis.SVEIKATĄ STIPRINANČIOS MOKYKLOS VEIKLOS SKLAIDA IKIMOKYKLINIO UGDYMO MOKYKLOJE.....	48
6.LĖŠŲ ŠALTINIAI.....	53
7.BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS.....	53

PATVIRTINTA
Klaipėdos lopšelio-darželio „Boružėlė“
direktoriaus 2018 m. rugsėjo 10 d
įsakymu Nr.U2- 101

KLAIPĖDOS LOPŠELIO-DARŽELIO „BORUŽĖLĖ“ SVEIKATOS STIPRINIMO PROGRAMA 2019-2023 METAMS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

Klaipėdos lopšelis-darželis „Boružėlė“ (toliau vadinama – mokykla) savo veiklą grindžia LR Konstitucija, Vaiko teisių konvencija, LR Vyriausybės nutarimais, LR švietimo ir mokslo ministerijos teisės aktais, Klaipėdos miesto savivaldybės norminiais dokumentais bei Klaipėdos lopšelio-darželio „Boružėlė“ nuostatais.

Klaipėdos lopšelio-darželio „Boružėlė“ direktoriaus 2017m.guodžio 22 d. įsakymu Nr. U2-149 „Dėl Klaipėdos lopšelio – darželio „Boružėlė“ sveikatos stiprinimo veiklos organizavimo darbo grupės patvirtinimo“, patvirtinta sveikatos stiprinimo veiklą organizuojanti darbo grupė (toliau vadinama – darbo grupė), kurios koordinatorius yra Klaipėdos lopšelio – darželio „Boružėlė“ direktoriaus pavaduotojas ugdymui (toliau – koordinatorius).

Mokyklos sveikatos stiprinimo programa parengta vadovaujantis 2016-2018 metų Klaipėdos lopšelio-darželio „Boružėlė“ strateginiu planu, Klaipėdos lopšelio-darželio „Boružėlė“ 2018 metų veiklos programa, Klaipėdos lopšelio-darželio „Boružėlė“ ikimokyklinio ugdymo(si) programa „Boružėlės takučiu“, bendraja priešmokyklinio ugdymo ir ugdymosi programa, bei atsižvelgiant į mokyklos bendruomenės poreikius.

Mokyklos sveikatos stiprinimo programa padės šeimai ir mokyklai ugdyti sveiką, gerai fiziškai ir psichiškai išsivysčiusį vaiką, mokantį tausoti savo ir kitų sveikatą, savarankiškai rinkti sveiką ir saugų gyvenimo būdą, tobulinti sveikos gyvensenos įgūdžius, bendromis pastangomis kurti visapusišką bendruomenės sveikatos stiprinimo sistemą bei sveiką ir saugią aplinką, skatins pedagogus gilinti žinias sveikatos ugdymo srityje, ieškoti naujų netradicinių, modernių darbo su vaikais formų, glaudžiai bendradarbiauti su ugdytinių tėvais, padės spręsti vaiko brandumo mokyklai problemas, propaguoti ir palaikyti sveiką gyvenseną šeimoje, ugdyti šeimos sampratą apie fizinio aktyvumo, mankštos, grūdinimo svarbą vaikų sveikatai.

Siekiant įgyvendinti mokyklos sveikatos stiprinimo programą, 2019-2023 metais, bus sutelkta visa mokyklos bendruomenė.

II. SITUACIJOS ANALIZĖ

Mokykloje ugdomi vaikai nuo 1 iki 6(7) metų. Šiuo metu mokyklą lanko 76 vaikai. Veikia 4 grupės. Ankstyvojo amžiaus grupėje – 15 vaikų, ikimokyklinio amžiaus 2 grupėse – 40 vaikų ir priešmokyklinio ugdymo grupėje – 21 vaikas. Logopedo pagalba teikiama – 28 vaikams.

Užtikrinant ugdymo programų įvairovę ir siekiant aukštos ugdymo kokybės vykdytos šios respublikinės programos ir projektai – Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro patvirtinta programa „Bendroji priešmokyklinio ugdymo ir ugdymosi programa“, „Klaipėdos lopšelio-darželio „Boružėlė“ ikimokyklinio ugdymo programa“, tarptautinės programos - „Zipio draugai“ ir emocinio ugdymo programa „Kimochi“, respublikinė sveikos gyvensenos asociacijos programa „Sveikatos želmenėliai“, neformaliojo švietimo programa „Sveikatos labirintas“, kūrybinių grupių programos – „Boružėlės teatras“, „Kartu su Molinuku“, „Kūrybos džiaugsmas“, individualūs grupių projektai - „Judėjimo optimizavimas“, „Kiek manyje paslapčių“, „Sveika

mityba“ ir „Kvėpavimo džiaugsmas“. Vaikams sudarytos sąlygos tobulinti savo gebėjimus meninėje veikloje, integruojant kūrybinių grupių programas – „Boružėlės teatras“ „Kartu su Molinuku“ ir „Kūrybos džiaugsmas“ į sveikatos stiprinimo programą. Jos padėjo įtraukti vaikus organizuojant šventes, pramogas, kūrybinius savaitinius teminius projektus, įvairius renginius, parodas, konkursus ir akcijas. Taip pat organizuota papildoma ugdomoji veikla vaikams, šokių ir karatė treniruotės, anglų kalbos mokymas, pageidaujant ir apmokant tėvams. Tai turi didelės reikšmės vaiko visaverčiam ugdymui. Ugdytinių tėvai konsultuojami pedagoginiais ir psichologiniais klausimais, taip pat teikiama kvalifikuota pagalba, nelankančiam ugdymo įstaigos vaikui ir šeimai. Sukaupia projektų vykdymo filmuota medžiaga, foto nuotraukos, aprašymai. Visos programos integruotos į Klaipėdos lopšelio-darželio „Boružėlė“ ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas.

Programų turinys sudarytas atsižvelgiant į vaiko visuminį pasaulio suvokimą ir jo mąstymo bei veiklos konkretumą ir sinkretiškumą, orientuotas į vaiko adaptacijos naujoje aplinkoje lengvinimą, socializaciją, ugdymosi motyvacijos žadinimą ir prielaidų tolesniam ugdymui(si) sudarymą. Vykdamas šias programas, siekiama padėti vaikui įgyti kasdieniniam gyvenimui bei sėkmingam ugdymui (si) mokykloje būtiną kompetencijų.

Prioritetinis tikslas mokyklos strateginiame plane, metų veiklos programoje bei individualiuose pedagogų veiklos planuose yra ugdytinių ir kitų bendruomenės narių sveikatos saugojimas, puoselėjimas ir stiprinimas. Mokykloje veikianti sveikatos stiprinimo veikla mokykloje organizuojanti grupė aktyviai organizuoja įvairius sveikatos stiprinimo ir sveikos gyvensenos propagavimo renginius, pramogas, sporto šventes, sveikatos dienas, išvykas, iškylas.

Mokykla pirmą kartą buvo įtraukta į Lietuvos sveikatą stiprinančių mokyklų tinklą 2002 metais kovo 20 dieną ir tapo projekto „Sveika mokykla“ narys. Mokytojai dalyvauja seminaruose, konferencijose, forumuose ir dalinasi savo gerąją darbo patirtimi ir semiasi patys jos iš kitų.

Nuo 2002 metų mokykla respublikinės ikimokyklinių įstaigų darbuotojų asociacijos „Sveikatos želmenėliai“ narys. Aktyviai dalyvaujame asociacijos veikloje, talkiname organizuojant renginius.

Mokykla nuo 2004 metų dalyvauja VšĮ „Vaiko labui“ tarptautinėje vaikų socialinių įgūdžių ugdymo programoje „Zipio draugai“. Esame aktyvūs ir dalyvaujame šios programos įvairiuose renginiuose. Esame akcijos „Veiksmo savaitė be patyčių“ kasmetiniai dalyviai, kurioje demonstruojame ugdytinių ir mokytojų kūrybiškumą.

Nuo 2008 metų mokykla dalyvauja Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūros programoje „Pienas vaikams“, o nuo 2011 metų dalyvaujame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir maisto reguliavimo agentūros programoje „Vaisių vartojimo skatinimas mokyklose“. Mokykla puoselėja sveikos, saugios, tinkamos, subalansuotos ir vaikų amžių bei poreikius atitinkančios mitybos tradicijas. Vaikų maitinimas organizuojamas taikant palankų sveikata valgiaraštį.

Mokykloje didelis dėmesys skiriamas saugios, vaikų fizinį aktyvumą skatinančios aplinkos kūrimui. Programos įgyvendinimui sudarytos palankios materialinės, ugdymo(si) sąlygos: grupių ir miegamųjų kambarių dydis, apšvietimas, valymas, vėdinimas, baldai atitinka higienos normų reikalavimus, darželio aplinkos ir teritorijos tiesioginė įtaka sveikatai gera, nes yra tvarkinga, aptvertvora, žalieji plotai apsodinti medžiais, krūmais, gėlėmis, grupių kambariuose įrengti sporto kampeliai, sporto salėje yra sporto įrenginiai ir būtinas sporto inventorių, daug modernaus sporto inventorių žaidimams lauke, žaidimų aikštelės saugios, tinkamai įrengtas medicinos kabinetas, logopedo kabinetas, kuriame vyksta sveikos ir saugios gyvensenos įgūdžių formavimas logopedinių pratimų metu, veikia sveikatinimo priemonių kompleksas „Sveikatos labirintas“, kuriame yra natūralių gamtinių medžiagų takelis plokščiapėdystės profilaktikai, braidžiojimo baseinas organizmo grūdinimui, relaksacijos kambarėlis „Boružėlės arbatinė“, kuriame vaikai geria vitaminizuotą arbatą, klausosi relaksinės muzikos ir stebi akvariume plaukiojančias spalvotas

žuvytes, mokosi taisyklingai kvėpuoti, atlikdami įvairius kvėpavimo pratimus. Grupės aprūpintos naujais šiuolaikiškais baldais, sukurta funkcionali aplinka.

Mokykloje dirba aukštos kvalifikacijos mokytojai. Kiekvienas mokytojas kvalifikaciją tobulina po 5-15 dienų per metus, dalyvaudami konferencijose, kursuose, mokymuose, forumuose ir seminaruose. O savišvieta kiekvieno mokytojo kasdieninė pareiga. Profesinę kompetenciją mokytojai tobulino dar dalyvaudami ir parodose, akcijose, metodiniuose renginiuose. Mokykloje skiriamas didelis dėmesys mokytojų bei šeimos tarpusavio santykiams stiprinti, partnerystei su socialiniais partneriais tvirtinti. Tai skatina mokytojų profesinį tobulėjimą, vaiko ugdymo tęstinumą ir perimamumą, sveikos gyvensenos nuostatų formavimą ir idėjų sklaidą.

**III. SVEIKATĄ STIPRINANČIŲ MOKYKLŲ VEIKLOS SRITYS, TIKSKLAI, RODIKLIAI IR VERTINIMO LYGIAI
IKIMOKYKLINIO UGDYMO MOKYKLOMS**

**1-oji veiklos sritis. SVEIKATOS STIPRINIMO VEIKLOS VALDYMO STRUKTŪRA,
POLITIKA IR KOKYBĖS UŽTIKRINIMAS**

TIKSLAS – Užtikrinti sveikatą stiprinančios mokyklos veiklos planavimą ir įgyvendinimą ikimokyklinio ir/ar priešmokyklinio ugdymo mokykloje

Rodikliai	Pagalbiniai rodikliai	Lygiai			
		4	3	2	1
1 uždavinys. Plėtoti sveikatos stiprinimo procesus ikimokyklinio ir/ar priešmokyklinio ugdymo mokykloje					
1.1. Sveikatos stiprinimo veiklos organizavimo grupės sudarymas	1.1.1. Mokykloje yra sveikatos stiprinimo veiklą organizuojanti grupė	95 proc.			
	1.1.2. Mokyklos bendruomenės narių (tarp jų atskirai mokytojų, tėvų (globėjų, rūpintojų), pripažįstančių grupės veiklos veiksmingumą, apimtys	92 proc.			
1.2. Sveikatos stiprinimas yra įtrauktas į mokyklos veiklą	1.2.1. Sveikatos stiprinimas įtrauktas į mokyklos strateginį planą	97 proc.			
	1.2.2. Sveikatos stiprinimas įtrauktas į mokyklos metinės veiklos programas	97 proc.			
1.3. Visuomenės sveikatos priežiūros mokykloje organizavimas	1.3.1. Visuomenės sveikatos priežiūros mokykloje įgyvendinimo priemonės	95 proc.			
	1.3.2. Bendruomenės narių (tarp jų atskirai mokytojų, vaikų, tėvų (globėjų, rūpintojų), nurodančių, kad visuomenės sveikatos priežiūra mokykloje tenkina jų poreikius, apimtys	93 proc.			
2 uždavinys. Tobulinti sveikatos stiprinimo procesų kokybę ikimokyklinio ir/ar priešmokyklinio ugdymo mokykloje					
1.4. Sveikatos stiprinimo procesų ir rezultatų vertinimas	1.4.1. Mokykloje taikoma sveikatą stiprinančių mokyklų veiklos vertinimo sistema	92 proc.			
	1.4.2. Sveikatos stiprinimo veiklos vertinimo rezultatai panaudojami naujai veiklai planuoti ir jos kokybei gerinti	96 proc.			

2-oji veiklos sritis. PSICHOSOCIALINĖ APLINKA

TIKSLAS – Plėtoti pasitikėjimą ir partnerystę, pagrindine vertybe laikant gerus ikimokyklinio ir/ar priešmokyklinio ugdymo mokyklos bendruomenės narių tarpusavio santykius

Rodikliai	Pagalbiniai rodikliai	Lygiai			
		4	3	2	1
Uždavinys. Kurti ir puoselėti gerus ikimokyklinio ir/ar priešmokyklinio ugdymo mokyklos bendruomenės narių tarpusavio santykius					
2.1. Mokyklos bendruomenės narių gerų tarpusavio santykių kūrimas ir puoselėjimas	2.1.1. Bendruomenės narių (tarp jų atskirai vaikų, jų tėvų (globėjų, rūpintojų), mokytojų), teigiančių, kad yra patenkinti šia mokykla, apimtys	94 proc.			
	2.1.2. Bendruomenės narių (tarp jų atskirai vaikų, specialiųjų ugdymosi poreikių bei socialinės atskirties vaikų, jų tėvų (globėjų, rūpintojų), mokytojų), teigiančių, kad mokykloje užtikrinamas saugumas, apimtys		77 proc.		
	2.1.3. Bendruomenės narių (tarp jų atskirai vaikų, jų tėvų (globėjų, rūpintojų), mokytojų ir kt.), nurodančių, kad mokykloje vyrauja draugiška atmosfera, apimtys	96 proc.			
	2.1.4. Bendruomenės narių (tarp jų atskirai vaikų, mokytojų, kt.), teigiančių, kad prireikus jie sulaukia aplinkinių pagalbos, apimtys	97 proc.			
	2.1.5. Vaikų, jų tėvų (globėjų, rūpintojų), nurodančių, kad su jais elgiamasi teisingai, apimtys	98 proc.			
2.2. Galimybių dalyvauti sveikatą stiprinančioje veikloje visiems mokyklos bendruomenės nariams sudarymas	2.2.1. Bendruomenės narių (tarp jų atskirai vaikų, jų tėvų (globėjų, rūpintojų), mokytojų ir kt.), dalyvaujančių įvairiose mokyklos sveikatos stiprinimo veiklose, apimtys	95 proc.			
	2.2.2. Bendruomenės narių (tarp jų atskirai vaikų, jų tėvų (globėjų, rūpintojų), mokytojų ir kt.), teigiančių, kad jie skatinami išreikšti savo nuomonę jiems rūpimais sveikatos stiprinimo klausimais, apimtys	96 proc.			
2.3. Smurto (fizinio, psichologinio/emocinio, seksualinio, nepriežiūros	2.3.1. Bendruomenės narių (tarp jų atskirai vaikų, jų tėvų (globėjų, rūpintojų), mokytojų ir kt.), teigiančių, kad mokykloje susiduria su smurtinio vaikų elgesio apraiškomis, apimtys				0 proc.

ir apleistumo) apraiškos mokykloje	2.3.2. Bendruomenės narių (tarp jų atskirai vaikų, jų tėvų (globėjų, rūpintojų), mokytojų ir kt.), teigiančių, kad mokykloje susiduria su smurtinio suaugusiųjų elgesio apraiškomis, apimtys				0 proc.
	2.3.3. Numatytos smurtinio elgesio mokykloje mažinimo priemonės	0 proc.			

3-ioji veiklos sritis. FIZINĖ APLINKA

TIKSLAS – Kurti ir puoselėti sveikatos saugos reikalavimus atitinkančią ir sveikatą stiprinančią vaikų ugdymo aplinką

Rodikliai	Pagalbiniai rodikliai	Lygiai			
		4	3	2	1
1 uždavinys. Kurti ir puoselėti saugią ir sveiką mokyklos aplinką					
3.1. Mokyklos teritorijos ir patalpų priežiūros užtikrinimas bei aplinkos pritaikymas sveikatos stiprinimo tikslams	3.1.1. Tinkamo mokyklos teritorijos įrengimo ir priežiūros užtikrinimas	99 proc.			
	3.1.2. Tinkamo vaikų ugdymo patalpų įrengimo ir priežiūros užtikrinimas	99 proc.			
	3.1.3. Tinkamo kitų patalpų įrengimo ir priežiūros užtikrinimas	98 proc.			
	3.1.4. Tinkamo patalpų apšvietimo įrengimo ir priežiūros užtikrinimas	99 proc.			
	3.1.5. Tinkamo patalpų šildymo ir vėdinimo įrengimas ir priežiūros užtikrinimas	90 proc.			
	3.1.6. Triukšmo lygio mažinimas	0 proc.			
	3.1.7. Sveikatos saugos reikalavimų užtikrinimas ugdymo procese		85 proc.		
	3.1.8. Dienos režimo laikymasis	99 proc.			
	3.1.9. Sužalojimų skaičius, jų pobūdis ir prevencija				0 proc.
2 uždavinys. Užtikrinti, kad ikimokyklinio ir/ar priešmokyklinio ugdymo mokykloje vykstantys procesai stiprintų bendruomenės narių sveikatą					
3.2. Mokyklos bendruomenės	3.2.1. Taikomos įvairios fizinį aktyvumą skatinančios priemonės	95			

narių fizinio aktyvumo skatinimas		proc.			
	3.2.2. Bendruomenės narių (tarp jų atskirai vaikų, jų tėvų (globėjų, rūpintojų), mokytojų ir kt.), dalyvaujančių su fiziniu aktyvumu susijusiuose renginiuose, apimtys		85 proc.		
	3.2.3. Bendruomenės narių (tarp jų atskirai vaikų, jų tėvų (globėjų, rūpintojų), mokytojų ir kt.), teigiančių, kad mokykloje organizuojami fizinį aktyvumą skatinantys renginiai tenkina jų poreikius, apimtys	99 proc.			
3.3. Tinkamo maitinimo ir vandens tiekimo užtikrinimas	3.3.1. Maitinimas organizuojamas atsižvelgiant į sveikos mitybos rekomendacijas	99 proc.			
	3.3.2. Tinkamas bendruomenės aprūpinimas šaltu ir karštu vandeniu	100 proc.			

4-oji veiklos sritis. ŽMOGIŠKIEJI IR MATERIALIEJI IŠTEKLIAI

TIKSLAS – Sutelkti ikimokyklinio ir/ar priešmokyklinio ugdymo mokyklos išteklius sveikatos stiprinimui ir sveikatos ugdymui

Rodikliai	Pagalbiniai rodikliai	Lygiai			
		4	3	2	1
1 uždavinys. Sutelkti ikimokyklinio ir/ar priešmokyklinio ugdymo mokyklos bendruomenės narius sveikatos stiprinimo ir sveikatos ugdymo veiklai					
4.1. Mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių specialistų kvalifikacijos tobulinimo sveikatos stiprinimo ir sveikatos ugdymo klausimais organizavimas	4.1.1. Mokyklos vadovai mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių specialistų kvalifikacijos tobulinimą sveikatos stiprinimo ir sveikatos ugdymo klausimais pripažįsta svarbiu	99 proc.			
	4.1.2. Mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių specialistų kvalifikacijos tobulinimo poreikių sveikatos stiprinimo ir sveikatos ugdymo klausimais tenkinimo apimtys	99 proc.			
4.2. Mokyklos bendruomenės narių pasitelkimas sveikatos ugdymui	4.2.1. Mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių specialistų žinių ir gebėjimų panaudojimo plėtojant sveikatos stiprinimo procesus mokykloje mastai	99 proc.			
	4.2.2. Vaikų ir/ar jų tėvų (globėjų, rūpintojų), dalyvavimo sveikatos ugdymo veikloje apimtys	95 proc.			
2 uždavinys. Gausinti ir racionaliai panaudoti materialiuosius išteklius					
4.3. Apsirūpinimas metodine	4.3.1. Mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių specialistų,	99			

medžiaga ir kitomis sveikatos ugdymui reikalingomis priemonėmis	teigiančių, kad jie aprūpinti sveikatos ugdymui reikalinga metodine medžiaga ir kitomis ugdymo priemonėmis, apimtys	proc.			
	4.3.2. Mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių specialistų bei tėvų (globėjų, rūpintojų), teigiančių, kad turima metodinė medžiaga ir kitos ugdymo priemonės tenkina vaikų poreikius	95 proc.			
	4.3.3. Numatytos tikslinės lėšos metodinei medžiagai ir kitoms sveikatos ugdymui reikalingoms priemonėms įsigyti	98 proc.			
4.4. Partnerių įtraukimas į mokyklos vykdomus sveikatos stiprinimo procesus	4.4.1. Sveikatos stiprinimo veiklai pasirinkti bendradarbiavimo partneriai	90 proc.			
	4.4.2. Ryšių su kitomis institucijomis, nevyriausybinėmis organizacijomis ir pan. palaikymo pobūdis	90 proc.			

5-oji veiklos sritis. SVEIKATOS UGDYMAS

TIKSLAS – Užtikrinti sveikatos ugdymo kokybę ikimokyklinio ir/ar priešmokyklinio ugdymo mokykloje

Rodikliai	Pagalbiniai rodikliai	Lygiai			
		4	3	2	1
Uždavinys. Plėtoti sveikatos ugdymo procesus, užtikrinant jų kokybę					
5.1. Sveikatos ugdymas įtrauktas į ikimokyklinio ir/ar priešmokyklinio ugdymo programas	5.1.1. Sveikatos ugdymo įtraukimo į ikimokyklinio ir/ar priešmokyklinio ugdymo grupių ugdomosios veiklos planus, apimtys	95 proc.			
	5.1.2. Mokykla dalyvauja įvairiose sveikatos ugdymo programose	92 proc.			
5.2. Sveikatos ugdymas organizuojamas visiems mokyklos vaikams atsižvelgiant į jų poreikius	5.2.1. Sveikatos ugdymas apima visas amžiaus grupes	100 proc.			
	5.2.2. Sveikatos ugdymas organizuojamas pagal vaikų amžiaus, grupės ir individualius vaikų sveikatos ugdymo poreikius	100 proc.			
5.3. Sveikatos ugdymas apima higienos įgūdžių ugdymo ir įvairių sveikatos sričių: fizinio aktyvumo	5.3.1. Ugdant taikoma sveikatos temų įvairovė	90 proc.			
	5.3.2. Sveikatos ugdymas orientuojamas į gyvenimo įgūdžių ugdymą	92 proc.			

ir kūno kultūros; sveikos mitybos; tabako, alkoholio ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos bei nelaimingų atsitikimų, traumų, streso, prievartos, patyčių prevencijos; rengimo šeimai ir lytiškumo ugdymo; užkrečiamųjų ligų prevencijos; vartojimo kultūros ugdymo pagrindus	5.3.3. Ugdymo metodai taikomi atsižvelgiant į vaikų grupės ir individualius poreikius	94 proc.			
	5.3.4. Tėvų (globėjų, rūpintojų), pažyminių, kad yra susipažinę su sveikatos ugdymo organizavimu mokykloje ir jam pritaria, apimtys	90 proc.			

6-oji veiklos sritis. SVEIKATĄ STIPRINANČIOS MOKYKLOS VEIKLOS SKLAIDA IKIMOKYKLIONIO UGDYMO MOKYKLOJE

TIKSLAS – Skleisti sveikatą stiprinančios mokyklos patirtį

Rodikliai	Pagalbiniai rodikliai	Lygiai			
		4	3	2	1
1 uždavinys. Užtikrinti sveikatą stiprinančios mokyklos sampratos ir sveikatos stiprinimo veiklos patirties sklaidą ikimokyklinio ir/ar priešmokyklinio ugdymo mokykloje					
6.1. Sveikatos stiprinimo veiklos patirties sklaida mokykloje	6.1.1. Įgyvendintų sveikatą stiprinančios mokyklos sampratos sklaidos priemonių apimtys	90 proc.			
	6.1.2. Bendruomenės narių (tarp jų atskirai mokytojų, kitų specialistų, jų tėvų (globėjų, rūpintojų), susipažinusių su sveikatą stiprinančios mokyklos samprata, apimtys	92 proc.			
	6.1.3. Bendruomenės narių (tarp jų atskirai, mokytojų, kitų specialistų, tėvų (globėjų, rūpintojų), pristatančių sveikatos stiprinimo veiklos	94 proc.			

	patirtį, apimtys				
	6.1.4. Sukauptos sveikatos stiprinimo veiklos pavyzdžių apimtys ir įvairovė	90 proc.			
	6.1.5. Bendruomenės narių (tarp jų atskirai mokytojų, kitų specialistų, tėvų (globėjų, rūpintojų), susipažinusių su sveikatos stiprinimo veikla, apimtys	91 proc.			
	6.1.6. Komunikacijos priemonių naudojimas sveikatos stiprinimo veiklos patirties sklaidai		77 proc.		
2 uždavinys. Užtikrinti sveikatą stiprinančios mokyklos sampratos ir sveikatą stiprinančios mokyklos veiklos patirties sklaidą už ikimokyklinio ir/ar priešmokyklinio ugdymo mokyklos ribų					
6.2. Sveikatą stiprinančios mokyklos veiklos patirties sklaida už mokyklos ribų	6.2.1. Įgyvendintų sveikatą stiprinančios mokyklos sampratos sklaidos priemonių apimtys	96 proc.			
	6.2.2. Parengtos ir išplatintos informacinės medžiagos apie sveikatos stiprinimo veiklos patirtį pobūdis ir apimtys		75 proc.		
	6.2.3. Bendruomenės narių (tarp jų atskirai mokytojų, kitų specialistų, vaikų), dalyvaujančių skleidžiant informaciją apie sveikatą stiprinančios mokyklos sampratą ir veiklos patirtį už mokyklos ribų, apimtys	91 proc.			

2 priedas

IV. SVEIKATĄ STIPRINANČIŲ MOKYKLŲ VEIKLOS SRITYS, TIKSKLAI, RODIKLIAI IR VERTINIMO LYGIAI IKIMOKYKLINIO UGDYMO MOKYKLOMS

**1-oji veiklos sritis. SVEIKATOS STIPRINIMO VEIKLOS VALDYMO STRUKTŪRA,
POLITIKA IR KOKYBĖS UŽTIKRINIMAS**

TIKSLAS – Užtikrinti sveikatą stiprinančios mokyklos veiklos planavimą ir įgyvendinimą ikimokyklinio ir/ar priešmokyklinio ugdymo mokykloje

Rodikliai	Pagalbiniai rodikliai	Iliustracijos		Požymiai
		4 lygis	2 lygis	
1	2	3	4	5
<i>1 uždavinys. Plėtoti sveikatos stiprinimo procesus ikimokyklinio ir/ar priešmokyklinio ugdymo mokykloje</i>				
1.1. Sveikatos stiprinimo veiklos organizavimo grupės sudarymas	1.1.1. Mokykloje yra sveikatos stiprinimo veiklą organizuojanti grupė	Mokykloje yra sveikatos stiprinimo veiklą organizuojanti grupė, sudaryta iš įvairių bendruomenės narių: mokyklos administracijos atstovų, mokytojų, visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, tėvų (globėjų, rūpintojų) ir kt.	Mokykloje yra sveikatos stiprinimo veiklą organizuojanti grupė, sudaryta daugiausia iš mokytojų.	Mokykloje yra sveikatos stiprinimo veiklą organizuojanti grupė. Grupę sudaro: vadovai, auklėtojai, visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, psichologas, logopedas, neformaliojo švietimo mokytojas, meninio ugdymo mokytojas ir tėvai (globėjai, rūpintojai).
		Grupės nariai pagal savo kompetenciją ir polinkius pasiskirstę atsakomybę už veiklos sritis.	Už tam tikras veiklos sritis paskirti atsakingi asmenys.	Grupės nariai dirba komandoje, pasiskirstę atsakomybę už veiklos sritis, pagal savo kompetencijas ir polinkius.
		Sveikatos stiprinimo veiklą organizuojančios grupės pirmininkas yra vienas iš mokyklos vadovų.	Sveikatos stiprinimo veiklą organizuojančios grupės pirmininkas yra mokyklos bendruomenės narys.	Sveikatos stiprinimo veiklą organizuojančios grupės pirmininkas yra direktorius.
		Sveikatos stiprinimo veiklą organizuojančios grupės pirmininkas yra lyderis, gerai organizuojantis komandinį darbą.	Lyderystė neišreikšta.	Sveikatos stiprinimo veiklą organizuojančios grupės pirmininkas yra lyderis ir gerai organizuoja komandinį darbą.
		Informacija iš pasitarimų, konferencijų, mokymų ir pan.	Informacija iš pasitarimų, konferencijų, mokymų ir pan.	Seminarų, konferencijų, mokymų, pasitarimų, kursų

1	2	3	4	5
		perteikiama ne tik kitiems grupės nariams, bet ir visai mokyklos bendruomenei.	perteikiama tik grupės nariams.	medžiaga ir informacija pateikiama visai mokyklos bendruomenei įvairiais būdais.
		Grupės pasitarimams numatytas laikas ir vieta, jie vyksta reguliariai.	Pasitarimai vyksta nereguliariai, pagal poreikį.	Grupės renginiai vyksta reguliariai numatytoje vietoje ir numatytu laiku.
		Informacija apie grupės sprendimus, susijusius su sveikatos stiprinimu, mokyklos bendruomenei pateikiama periodiškai per visas egzistuojančias komunikacijos priemones (internetu svetainę, sienlaikraščius, standus ir kt.).	Tik dalis informacijos apie grupės sprendimus, susijusius su sveikatos stiprinimu, pateikiama bendruomenei. Komunikacijos priemonėmis naudojamosi ribotai.	Informacija apie grupės sprendimus, susijusius su sveikatos stiprinimu, mokyklos bendruomenei pateikiama periodiškai per visas komunikacijos priemones (internetu svetainę, mokyklos laikraštį, lankstukus, knygeles, standus ir kt.).
	1.1.2. Mokyklos bendruomenės narių (tarp jų atskirai mokytojų, tėvų (globėjų, rūpintojų), pripažįstančių grupės veiklos veiksmingumą, apimtys	Dauguma mokyklos bendruomenės narių pripažįsta, kad mokyklos sveikatos stiprinimo veiklą organizuojanti grupė yra veikli. Jos pastangomis bendruomenė sutelkiama sveikatos stiprinimo veiklai.	Dalis mokyklos bendruomenės narių pripažįsta, kad mokyklos sveikatos stiprinimo veiklą organizuojanti grupė yra veikli.	90 proc. mokyklos bendruomenės narių pripažįsta, kad mokyklos sveikatos stiprinimo veiklą organizuojančios grupės aktyvios veiklos pastangomis bendruomenė sutelkiama sveikatos stiprinimo veiklai.
1.2. Sveikatos stiprinimas yra įtrauktas į mokyklos veiklą	1.2.1. Sveikatos stiprinimas įtrauktas į mokyklos strateginį planą	Sveikatos stiprinimas atsispindi ikimokyklinio ir/ar priešmokyklinio ugdymo mokyklos strateginiame plane, mokyklos vizijoje, misijoje.	Sveikatos stiprinimas menkai atsispindi ikimokyklinio ir/ ar priešmokyklinio ugdymo mokyklos strateginiame plane.	Sveikatos stiprinimas atsispindi mokyklos strateginiame plane, vizijoje ir misijoje.
	1.2.2. Sveikatos stiprinimas įtrauktas į mokyklos metinės veiklos programas	Sveikatos stiprinimas yra ugdymo turinio dalis. Sveikatos ugdymas įtrauktas į mokyklos metinės veiklos programas.	Sveikatos stiprinimas menkai, iš dalies atsispindi mokyklos metinės veiklos programoje.	Sveikatos stiprinimas yra mokyklos metinės veiklos programos ugdymo turinio dalis. Vykdomos sveikos gyvensenos programos – „Sveikatos stiprinimo programa 2014-2018m.“, respublikinė sveikos

1	2	3	4	5
				gyvensenos programa. „Sveikatos želmanėliai“, neformaliojo vaikų švietimo programa „Sveikatos labirintas“, tarptautinė ankstyvosios prevencijos programa „Žipio draugai“ ir emocinio ugdymo programa „Kimochi“.
1.3. Visuomenės sveikatos prižiūros mokykloje organizavimas	1.3.1. Visuomenės sveikatos prižiūros mokykloje įgyvendinimo priemonės	Vaikų visuomenės sveikatos prižiūrą vykdo savivaldybės visuomenės sveikatos biuras.	Vaikų visuomenės sveikatos prižiūrą vykdo kitos savivaldybės visuomenės sveikatos biuras, teikiantis šias paslaugas pagal bendradarbiavimo sutartį.	Vaikų visuomenės sveikatos prižiūrą vykdo savivaldybės visuomenės sveikatos biuras.
		Visuomenės sveikatos prižiūros organizavimas grindžiamas mokyklos ir visuomenės sveikatos biuro bendradarbiavimu.	Mokykla ir visuomenės sveikatos biuras menkai bendradarbiauja.	Vaikų visuomenės sveikatos prižiūros organizavimas grindžiamas mokyklos ir visuomenės sveikatos biuro bendradarbiavimu.
		Visuomenės sveikatos prižiūros specialistas veiklą organizuoja pasitelkdamas mokyklos bendruomenę.	Visuomenės sveikatos prižiūros specialistas veiklą organizuoja bendradarbiaudamas su mokyklos vadovais ar pavieniais bendruomenės nariais.	Visuomenės sveikatos prižiūros specialistas veiklą organizuoja pasitelkdamas mokyklos bendruomenę.
		Visuomenės sveikatos prižiūra mokykloje vykdoma pagal mokyklos visuomenės sveikatos prižiūros veiklos planą, kuris yra sudedamoji mokyklos mokslo metų metinės veiklos programos dalis.	Visuomenės sveikatos prižiūra mokykloje vykdoma pagal mokyklos visuomenės sveikatos prižiūros veiklos planą.	Visuomenės sveikatos prižiūra mokykloje vykdoma pagal mokyklos visuomenės sveikatos prižiūros specialisto metų veiklos planą, kuris yra sudedamoji mokyklos metinės veiklos programos dalis.

1	2	3	4	5
		Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas.	Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas.	Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas.
		kartu su mokyklos bendruomene parengia mokyklos visuomenės sveikatos priežiūros veiklos plano projektą, suderina su savivaldybės visuomenės sveikatos biuro direktoriumi ir pateikia mokyklos vadovui.	parengia mokyklos visuomenės sveikatos priežiūros veiklos plano projektą, suderina su savivaldybės visuomenės sveikatos biuro direktoriumi ir pateikia mokyklos vadovui.	kartu su mokyklos bendruomene parengia mokyklos visuomenės sveikatos priežiūros veiklos planą, kurį patvirtina savivaldybės visuomenės sveikatos biuro direktorius ir pateikia jį mokyklos vadovui.
		Mokykloje yra įrengtas sveikatos priežiūros kabinetas, aprūpintas visa būtina įranga ir priemonėmis.	Mokykloje yra sveikatos priežiūros kabinetas, iš dalies aprūpintas būtina įranga ir priemonėmis.	Mokyklos sveikatos priežiūros kabinetas įrengtas tinkamai, aprūpintas visa būtina įranga ir priemonėmis.
		Mokyklos bendruomenės veiklą stiprinant mokinių sveikatą koordinuoja visuomenės sveikatos priežiūros specialistas kartu su mokyklos vadovu.	Mokyklos bendruomenės veiklą stiprinant mokinių sveikatą vykdo visuomenės sveikatos priežiūros specialistas.	Mokyklos bendruomenės veiklą stiprinant mokinių sveikatą koordinuoja direktoriaus pavaduotojas ugdymui, kartu su visuomenės sveikatos priežiūros specialistu ir mokyklos vadovu.
		Mokykloje yra visos būtinos vadovo patvirtintos tvarkos: mokinių apžiūros dėl asmens higienos; dėl veiksmų mokiniui susirgus ar patyrus traumą; dėl pirmosios pagalbos suteikimo; dėl pagalbos mokiniui, sergančiam lėtine neinfekcine liga; dėl veiksmų įtarus mokinį vartojant psichiką veikiančias medžiagas. Bendruomenė su jomis supažindinta ir jų	Mokykloje yra (yra ne visos) vadovo patvirtintos šios tvarkos: mokinių apžiūros dėl asmens higienos; dėl veiksmų mokiniui susirgus ar patyrus traumą; dėl pirmosios pagalbos suteikimo; dėl pagalbos mokiniui, sergančiam lėtine neinfekcine liga; dėl veiksmų įtarus mokinį vartojant psichiką veikiančias medžiagas. Su jomis supažindinti už šią veiklą	Mokykloje yra visos būtinos vadovo patvirtintos tvarkos: mokinių apžiūros dėl asmens higienos; dėl veiksmų mokiniui susirgus ar patyrus traumą; dėl pirmosios pagalbos suteikimo; dėl pagalbos mokiniui, sergančiam lėtine neinfekcine liga; dėl veiksmų įtarus mokinį vartojant psichiką veikiančias medžiagas. Bendruomenė su jomis supažindinta ir jų

1	2	3	4	5
		laikosi.	atsakingi asmenys, kurie jų laikosi.	laikosi.
		Mokyklos vadovas visada užtikrina informacijos, reikalingos visuomenės sveikatos priežiūros specialisto funkcijoms vykdyti, pateikimą.	Mokyklos vadovas dažnai užtikrina informacijos, reikalingos visuomenės sveikatos priežiūros specialisto funkcijoms vykdyti, pateikimą.	Mokyklos vadovas visada užtikrina informacijos, reikalingos visuomenės sveikatos priežiūros specialisto funkcijoms vykdyti, pateikimą.
	1.3.2. Bendruomenės narių (tarp jų atskirai mokytojų, vaikų, tėvų (globėjų, rūpintojų), nurodančių, kad visuomenės sveikatos priežiūra mokykloje tenkina jų poreikius, apimtys	Dauguma bendruomenės narių yra susipažinę su visuomenės sveikatos priežiūros specialisto funkcijomis.	Dalis bendruomenės narių yra susipažinę su visuomenės sveikatos priežiūros specialisto funkcijomis.	Visi bendruomenės nariai (pedagogai, vaikai, tėvai) yra susipažinę su visuomenės sveikatos priežiūros specialisto funkcijomis. Visuomenės sveikatos priežiūra mokykloje tenkina bendruomenės poreikius.
		Dauguma bendruomenės narių teigia, kad visada gali kreiptis į visuomenės sveikatos priežiūros specialistą jo kompetencijos klausimais ir gauti informacijos.	Dalis bendruomenės narių teigia, kad gali kreiptis į visuomenės sveikatos priežiūros specialistą jo kompetencijos klausimais ir gauti informacijos.	Visi bendruomenės nariai teigia, kad visada gali kreiptis į visuomenės sveikatos priežiūros specialistą jo kompetencijos klausimais ir gauti informacijos.
		Dauguma bendruomenės narių mano, kad visuomenės sveikatos priežiūros specialistas savo darbą atlieka gerai.	Dalis bendruomenės narių mano, kad visuomenės sveikatos priežiūros specialistas savo darbą atlieka gerai.	90 proc. bendruomenės narių mano, kad visuomenės sveikatos priežiūros specialistas savo darbą atlieka gerai.
<i>2 uždavinys. Tobulinti sveikatos stiprinimo procesų kokybę ikimokyklinio ir/ar priešmokyklinio ugdymo mokykloje</i>				
1.4. Sveikatos stiprinimo procesų ir rezultatų vertinimas	1.4.1. Mokykloje taikoma sveikatą stiprinančių mokyklų veiklos vertinimo sistema	Sveikatos stiprinimo veiklos vertinimas planuojamas 5 metų veiklos programoje, metiniuose sveikatos stiprinimo veiklos planuose.	Sveikatos stiprinimo veiklos vertinimas neplanuojamas. Jis atliekamas atsižvelgiant į esamą situaciją mokykloje.	Sveikatos stiprinimo veiklos vertinimas planuojamas 5 metų veiklos programoje, metiniuose sveikatos stiprinimo veiklos planuose.
		Sveikatos stiprinimo veiklos vertinimas	Sveikatos stiprinimo veiklos vertinimas	Sveikatos stiprinimo veiklos vertinimas

1	2	3	4	5
		atliekamas kartu su ikimokyklinio ugdymo mokyklos vidaus auditu.	atliekamas pasibaigus sveikatą stiprinančios mokyklos programai.	atliekamas kartu su ikimokyklinio ugdymo mokyklos vidaus auditu.
		Sveikatos stiprinimo veiklą organizuojanti grupė periodiškai vertina savo veiklą.	Vertinimas apsiriboja ataskaitomis apie įvykdytas priemones.	Sveikatos stiprinimo veiklą organizuojanti grupė periodiškai vertina savo veiklą.
		Mokykla inicijuoja ir dalyvauja tyrimuose, susijusiuose su vaikų sveikata, sveikatos stiprinimu, sveikatos ugdymu.	Mokykla dalyvavo tyrime, susijusiam su vaikų sveikata, sveikatos stiprinimu, sveikatos ugdymu.	Mokykla inicijuoja ir dalyvauja tyrimuose, susijusiuose su vaikų sveikata, sveikatos stiprinimu, sveikatos ugdymu.
	1.4.2. Sveikatos stiprinimo veiklos vertinimo rezultatai panaudojami naujai veiklai planuoti ir jos kokybei gerinti	Dauguma mokytojų yra susipažinę su sveikatos stiprinimo veiklos vertinimo išvadomis.	Dalis mokytojų yra susipažinę su sveikatos stiprinimo veiklos vertinimo išvadomis.	Visi mokytojai susipažinę su sveikatos stiprinimo veiklos vertinimo išvadomis.
		Dauguma bendruomenės narių dalyvauja aptariant sveikatos stiprinimo veiklos vertinimo rezultatus.	Dalis bendruomenės narių dalyvauja aptariant sveikatos stiprinimo veiklos vertinimo rezultatus.	95 proc. bendruomenės narių dalyvauja aptariant sveikatos stiprinimo veiklos vertinimo rezultatus.
		Vertinimo išvados panaudojamos sveikatos stiprinimo veiklos planavimui ir jos tobulinimui.	Tik dalis išvadų panaudojama sveikatos stiprinimo veiklos planavimui ir tobulinimui.	Vertinimo išvados panaudojamos sveikatos stiprinimo veiklos planavimui ir jos tobulinimui.

Naudojami vertinimo šaltiniai: ikimokyklinio ir/ar priešmokyklinio ugdymo mokyklos sveikatos stiprinimo programa, projektų dokumentacija, mokytojų darbo planai, sveikatos stiprinimo veiklos organizavimo grupės dokumentacija, informacija apie vaikų sveikatą, įvairių pasitarimų protokolai, publikacijos spaudoje, sienlaikraščiai, interneto svetainės informacija, informacija sveikatos stiprinimo klausimais, informaciniai leidiniai, apklausų dokumentacija, anketos, mokyklos specialistų- mokytojų, visuomenės sveikatos priežiūros specialisto, dietisto, socialinio pedagogo ir kt.- darbo dokumentacija.

Vertinimo metodai: dokumentų analizė; savianalizė; interviu; grupinė diskusija; veiklos stebėjimas ir aptarimas; anketavimas; atvejų analizė

2-oji veiklos sritis. PSICHOSOCIALINĖ APLINKA

TIKSLAS – Plėtoti pasitikėjimą ir partnerystę, pagrindine vertybe laikant gerus ikimokyklinio ir/ar priešmokyklinio ugdymo mokyklos bendruomenės narių tarpusavio santykius

Rodikliai	Pagalbiniai rodikliai	Iliustracijos		Požymiai
		4 lygis	2 lygis	
1	2	3	4	5
<i>Uždavinys.</i> Kurti ir puoselėti gerus ikimokyklinio ir/ar priešmokyklinio ugdymo mokyklos bendruomenės narių tarpusavio santykius				
2.1. Mokyklos bendruomenės narių gerų tarpusavio santykių kūrimas ir puoselėjimas	2.1.1. Bendruomenės narių (tarp jų atskirai vaikų, jų tėvų (globėjų, rūpintojų), mokytojų), teigiančių, kad yra patenkinti šia mokykla, apimtys	Dauguma tėvų (globėjų, rūpintojų) patenkinti, kad jų vaikas (vaikai) lanko šią mokyklą. Dauguma mokytojų ir kitų specialistų patenkinti, kad dirba šioje mokykloje.	Dalis tėvų (globėjų, rūpintojų) yra patenkinti, kad jų vaikas (vaikai) lanko šią mokyklą. Dalis mokytojų ir kitų specialistų patenkinti, kad dirba šioje mokykloje.	Visi tėvai (globėjų rūpintojų) yra patenkinti kad jų vaikai lanko šia mokyklą. Visi mokytojai, specialistai ir kiti darbuotojai patenkinti, kad dirba šioje mokykloje.
		Dauguma vaikų teigia, kad noriai lanko mokyklą.	Dalis vaikų teigia, kad noriai lanko mokyklą.	Vaikai gerai jaučiasi ir noriai lanko šią mokyklą.
		Iškilusioms problemoms spręsti veikia konsultacinės pagalbos sistema.	Sukurta konsultacinės pagalbos sistema iškilusioms problemoms spręsti, tačiau ja naudojamosi retai.	Konsultacinės pagalbos sistema puikiai veikia iškilusioms problemoms spręsti.
		Dauguma bendruomenės narių gerai vertina mokykloje veikiančią paramos, įvertinimo ir skatinimo sistemą.	Dalis bendruomenės narių gerai vertina mokykloje veikiančią paramos, įvertinimo ir skatinimo sistemą	Mokykloje veikiančią paramos, vertinimo ir skatinimo sistemą visi bendruomenės nariai vertina gerai.
		Dauguma mokytojų ir kitų darbuotojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) teigia, kad mokyklos aplinka maloni, skatinanti kūrybiškai dirbti.	Dalis mokytojų ir kitų darbuotojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) teigia, kad mokyklos aplinka maloni, skatinanti kūrybiškai dirbti.	Dauguma bendruomenės nariai teigia, kad mokykloje vyrauja maloni, draugiška atmosfera, skatinanti kūrybiškai dirbti.
		Mokykloje gerai veikia vaikų adaptavimosi sistema.	Yra sukurta adaptavimosi mokykloje sistema. Ji veikia nepakankamai.	Skiriamas didelis dėmesys vaikų adaptacijai, vaikams pradėjusiems lankyti įstaigą.
		Dauguma vaikų, mokytojų, kitų darbuotojų, tėvų	Dalis vaikų, mokytojų, kitų darbuotojų, tėvų	Dauguma bendruomenės narių pritaria esamai tvarkai ir

1	2	3	4	5
		(globėjų, rūpintojų)pritaria esamai tvarkai ir drausmei mokykloje.	(globėjų, rūpintojų)pritaria esamai tvarkai ir drausmei mokykloje.	drausmei mokykloje.
		Dauguma specialiųjų ugdymosi poreikių bei socialinės atskirties vaikų tėvų (globėjų, rūpintojų) mano, kad jų vaikų poreikiai yra tenkinami tinkamai.	Dalis specialiųjų ugdymosi poreikių bei socialinės atskirties vaikų tėvų (globėjų, rūpintojų) mano, kad jų vaikų poreikiai yra tenkinami tinkamai.	Dauguma tėvų (globėjų, rūpintojų) teigia, kad specialiųjų ugdymosi poreikių, bei socialinės atskirties vaikų poreikiai yra tenkinami tinkamai.
	2.1.2. Bendruomenės narių (tarp jų atskirai vaikų, specialiųjų ugdymosi poreikių bei socialinės atskirties vaikų, jų tėvų (globėjų, rūpintojų), mokytojų), teigiančių, kad mokykloje užtikrinamas saugumas, apimtys	Dauguma specialiųjų ugdymosi poreikių bei socialinės atskirties vaikų tėvų (globėjų, rūpintojų) teigia, kad jų vaikų poreikiais mokykloje yra domimasi ir jie tenkinami.	Dalis specialiųjų ugdymosi poreikių bei socialinės atskirties vaikų tėvų (globėjų, rūpintojų) teigia, kad jų vaikų poreikiais mokykloje yra domimasi.	Dauguma specialiųjų ugdymosi poreikių bei socialinės atskirties vaikų tėvų teigia, kad mokykloje rūpinamasi ir domimasi jų vaikų poreikiais ir jie tenkinami.
		Dauguma vaikų, mokytojų, tėvų (globėjų, rūpintojų), kitų bendruomenės narių teigia, kad mokykloje jaučiasi saugiai.	Dalis vaikų, mokytojų, tėvų (globėjų, rūpintojų), kitų bendruomenės narių mano, kad mokykla nėra saugi vieta.	Dauguma bendruomenės narių teigia, kad mokykloje jaučiasi saugiai.
	2.1.3. Bendruomenės narių (tarp jų tėvų (globėjų, rūpintojų), mokytojų ir kt.), nurodančių, kad mokykloje vyrauja draugiška atmosfera, apimtys	Dauguma mokytojų, kitų darbuotojų teigia, kad darbe mažėja stresinių ir konfliktinių situacijų.	Dauguma mokytojų, kitų darbuotojų teigia, kad darbe pasitaiko konfliktinių, stresinių situacijų.	Dauguma mokytojų ir kitų darbuotojų teigia, kad mokykloje stresinių situacijų ir konfliktų mažai.
		Dauguma bendruomenės narių (mokytojų, padėjėjų, kitų specialistų, vaikų) sutinka, kad bendruomenėje vyrauja draugiška atmosfera.	Dalis mokyklos bendruomenės narių (mokytojų, padėjėjų, kitų specialistų, vaikų) sutinka, kad bendruomenė yra draugiška.	Dauguma bendruomenės narių (mokytojų, padėjėjų, kitų specialistų, vaikų) sutinka, kad bendruomenėje vyrauja draugiška atmosfera.
		Dauguma tėvų (globėjų, rūpintojų) nurodo, kad bendruomenė yra draugiška.	Dalis tėvų (globėjų, rūpintojų) nurodo, kad bendruomenė yra draugiška.	Dauguma tėvų (globėjų, rūpintojų) nurodo, kad bendruomenė yra draugiška.
	2.1.4. Bendruomenės narių (tarp jų atskirai vaikų, mokytojų, kt.), teigiančių, kad	Dauguma vaikų, mokytojų teigia, kad prirėkus sulaukia	Dalis vaikų, mokytojų teigia, kad retai sulaukia aplinkinių	Dauguma vaikų, mokytojų, tėvų ir kiti darbuotojai teigia, kad

1	2	3	4	5
	prireikus jie sulaukia aplinkinių pagalbos, apimtys	aplinkinių pagalbos.	pagalbos.	prireikus sulaukia aplinkinių pagalbos.
		Dauguma vaikų, mokytojų teigia, kad prirėikus padeda kitiems.	Dalis vaikų, mokytojų teigia, kad retai padeda kitiems.	Dauguma vaikų, mokytojų teigia, kad prirėikus padeda kitiems.
	2.1.5. Vaikų, jų tėvų (globėjų, rūpintojų), nurodančių, kad su jais elgiamasi teisingai, apimtys	Dauguma vaikų, jų tėvų (globėjų, rūpintojų) nurodo, kad su jais mokykloje elgiamasi teisingai.	Dalis vaikų, jų tėvų (globėjų, rūpintojų) nurodo, kad su jais mokykloje elgiamasi neteisingai.	Dauguma vaikų, jų tėvų (globėjų, rūpintojų) nurodo, kad su jais mokykloje elgiamasi teisingai.
		Dauguma vaikų, jų tėvų (globėjų, rūpintojų) nurodo, kad su visais bendruomenės nariais mokykloje elgiamasi teisingai.	Dalis vaikų, jų tėvų (globėjų, rūpintojų) nurodo, kad su kai kuo mokykloje elgiamasi neteisingai.	Dauguma vaikų, jų tėvų (globėjų, rūpintojų) nurodo, kad su visais bendruomenės nariais mokykloje elgiamasi teisingai.
2.2. Galimybių dalyvauti sveikatą stiprinančioje veikloje visiems mokyklos bendruomenės nariams sudarymas	2.2.1. Bendruomenės narių (tarp jų atskirai vaikų, jų tėvų (globėjų, rūpintojų), mokytojų ir kt.), dalyvaujančių įvairiose mokyklos sveikatos stiprinimo veiklose, apimtys	Dauguma bendruomenės narių teigia, kad jie informuojami apie esminius sprendimus, susijusius su sveikatos stiprinimu, sveikatos ugdymu.	Dalis bendruomenės narių teigia, kad jie informuojami apie esminius sprendimus, susijusius su sveikatos stiprinimu, sveikatos ugdymu.	Dauguma bendruomenės narių teigia, kad jie informuojami apie esminius sprendimus, susijusius su sveikatos stiprinimu, sveikatos ugdymu.
		Dauguma vaikų aktyviai dalyvauja mokyklos sveikatos stiprinimo ir ugdymo veikloje.	Dalis vaikų aktyviai dalyvauja mokyklos sveikatos stiprinimo ir ugdymo veikloje.	Sveikatos stiprinimo ir ugdymo veiklose aktyviai dalyvauja visi vaikai, tam sudarytos puikios sąlygos ir galimybės.
		Daugumai mokyklos bendruomenės narių, ypač tėvams (globėjams, rūpintojams), sudaryta galimybė įvairiais būdais (planuojant, organizuojant ir įgyvendinant) dalyvauti sveikatos stiprinimo ir ugdymo veikloje.	Daliai mokyklos bendruomenės narių, ypač tėvų (globėjų, rūpintojų), dalyvavimas sveikatos stiprinimo ir ugdymo veikloje nėra užtikrinamas.	Bendruomenės nariams, ypač tėvams (globėjams, rūpintojams), sudaryta galimybė įvairiais būdais (planuojant, organizuojant ir įgyvendinant) dalyvauti sveikatos stiprinimo ir ugdymo veikloje (dalyvauti sveikatos stiprinimo renginiuose, pareikšti savo

1	2	3	4	5
				nuomonę ir kt.).
	2.2.2. Bendruomenės narių (tarp jų atskirai vaikų, jų tėvų (globėjų, rūpintojų), mokytojų ir kt.), teigiančių, kad jie skatinami išreikšti savo nuomonę jiems rūpimais sveikatos stiprinimo klausimais, apimtyms	<p>Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, psichologas, socialinis pedagogas ir kiti specialistai teikia paramą įgyvendinant sveikatos stiprinimo veiklą.</p> <p>Daugumai mokyklos bendruomenės narių, ypač vaikams, jų tėvams globėjams, rūpintojams), sudaryta galimybė išsakyti savo nuomonę, lūkesčius sveikatos stiprinimo, sveikatos ugdymo klausimais.</p>	<p>Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, psichologas, socialinis pedagogas retai įtraukiami į sveikatos stiprinimo veiklą.</p> <p>Mokyklos bendruomenės nariai retai skatinami išsakyti savo nuomonę, lūkesčius sveikatos stiprinimo, sveikatos ugdymo klausimais.</p>	<p>Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, psichologas, logopedas ir kiti specialistai teikia paramą įgyvendinant sveikatos stiprinimo veiklą.</p> <p>Visiems mokyklos bendruomenės nariams, ypač vaikams, jų tėvams (globėjams, rūpintojams) sudaryta galimybė išsakyti savo nuomonę, lūkesčius sveikatos stiprinimo, sveikatos ugdymo klausimais.</p>
2.3. Smurto (fizinio, psichologinio/ emocinio, seksualinio, nepriežiūros ir apleistumo) apraiškos mokykloje	2.3.1. Bendruomenės narių (tarp jų atskirai vaikų, jų tėvų (globėjų, rūpintojų), mokytojų ir kt.), teigiančių, kad mokykloje susiduria su smurtinio vaikų elgesio apraiškomis, apimtyms	Pastebima smurtinio vaikų elgesio atvejų mažėjimo tendencija.	Dalis mokyklos bendruomenės narių (tarp jų atskirai mokytojų, vaikų, jų tėvų (globėjų, rūpintojų) nurodo, kad pasitaiko smurtinio vaikų elgesio atvejų.	Dauguma mokyklos bendruomenės narių (tarp jų atskirai mokytojų, vaikų, jų tėvų (globėjų, rūpintojų) nurodo, kad mokykloje nėra paplitęs smurtinis vaikų elgesys. Visi bendruomenės nariai žino, kad grubus ir agresyvus elgesys netoleruojamas.
	2.3.2. Bendruomenės narių (tarp jų atskirai vaikų, jų tėvų (globėjų, rūpintojų), mokytojų ir kt.), teigiančių, kad mokykloje susiduria su smurtinio suaugusiųjų elgesio apraiškomis, apimtyms	Dauguma mokyklos bendruomenės narių (tarp jų atskirai mokytojų, vaikų, jų tėvų (globėjų, rūpintojų) nurodo, kad mokykloje nėra smurtinio suaugusiųjų elgesio. Pastebima smurtinio suaugusiųjų elgesio atvejų mažėjimo tendencija.	Dalis mokyklos bendruomenės narių (tarp jų atskirai mokytojų, vaikų, jų tėvų (globėjų, rūpintojų) nurodo, kad pasitaiko smurtinio suaugusiųjų elgesio atvejų.	Mokykloje nėra smurtinių suaugusiųjų elgesio apraiškų.
	2.3.3. Numatytos smurtinio elgesio	Beveik visi vaikai žino, kad mokykloje	Dauguma vaikų žino, kad mokykloje	Visi vaikai žino, kad mokykloje netoleruojamas bet

1	2	3	4	5
	mokykloje mažinimo priemonės	netoleruojamas bet koks smurtinis elgesys.	netoleruojamas bet koks smurtinis elgesys.	koks smurtinis elgesys.
		Beveik visi vaikai žino, kur kreiptis pagalbos, susidūrus su smurtiniu kito asmens elgesiu ar nukentėjus nuo jo.	Dauguma vaikų žino, kur kreiptis pagalbos, susidūrus su smurtiniu kito asmens elgesiu ar nukentėjus nuo jo.	Dauguma vyresnių grupių vaikų turi žinių kur kreiptis pagalbos, susidūrus su smurtiniu kito asmens elgesiu ar nukentėjus nuo jo.
		Mokykla yra pasirengusi darbui su agresyviais, smurtauti linkusiais asmenimis. Yra parengtos procedūros (schema, aprašas), kaip elgtis iškilus agresijos grėsmei.	Atskirais atvejais mokykla dirba su agresyviais, smurtauti linkusiais asmenimis.	Mokykla yra pasirengusi darbui su agresyviais, smurtauti linkusiais asmenimis. Yra parengta smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo mokykloje programa ir tvarkos aprašas (procedūrų schema, numatytas veiksmų planas), kaip elgtis iškilus agresijos grėsmei.
		Dauguma vaikų, mokytojų, kitų darbuotojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) mano, kad mokykloje taikomų smurtinio elgesio mažinimo priemonių pakanka.	Dalis vaikų, mokytojų, kitų darbuotojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) mano, kad mokykloje taikomų smurtinio elgesio mažinimo priemonių pakanka.	Dauguma vaikų, mokytojų, kitų darbuotojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) mano, kad mokykloje taikomų smurtinio elgesio mažinimo priemonių pakanka.
		Dauguma vaikų, mokytojų, kitų darbuotojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) mano, kad taikomos smurtinio elgesio mažinimo priemonės yra efektyvios.	Dalis vaikų, mokytojų, kitų darbuotojų, tėvų (globėjų ar rūpintojų) mano, kad taikomos smurtinio elgesio mažinimo priemonės yra efektyvios.	Dauguma vaikų, mokytojų, kitų darbuotojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) mano, kad taikomos, pasitaikančio retkarčiais tarp vaikų pykčio, smurtinio elgesio, mažinimo priemonės yra efektyvios.

Naudojami vertinimo šaltiniai: įvairių sveikos gyvensenos ugdymo, sveikatos stiprinimo projektų ataskaitos, sveikatos stiprinimo veiklą organizuojančios grupės dokumentacija, metodinės veiklos dokumentacija, posėdžių protokolai, statistinės apskaitos formos, mokyklos bendruomenės susirinkimų protokolai, metinės ataskaitos, specialistų (visuomenės sveikatos specialisto, dietisto, socialinio pedagogo ir kt.) darbo dokumentacija, informaciniai leidiniai, stendai, parodos, interneto svetainė, vidaus darbo tvarkos taisyklės, tyrimų rezultatai, publikacijos.

Vertinimo metodai: apklausa (žodinė, anketinė); pokalbiai su tėvais (globėjais, rūpintojais); pokalbiai su vaikais; pokalbiai su auklėtojais; tyrimai; stebėjimas; atvejų analizė.

3-ioji veiklos sritis. FIZINĖ APLINKA

TIKSLAS – Kurti ir puoselėti sveikatos saugos reikalavimus atitinkančią ir sveikatą stiprinančią vaikų ugdymo aplinką

Rodikliai	Pagalbiniai rodikliai	Iliustracijos		Požymiai
		4 lygis	2 lygis	
1	2	3	4	5
<i>1 uždavinys.</i> Kurti ir puoselėti saugią bei sveiką mokyklos aplinką				
3.1. Mokyklos teritorijos ir patalpų priežiūros užtikrinimas bei aplinkos pritaikymas sveikatos stiprinimo tikslams	3.1.1. Tinkamo mokyklos teritorijos įrengimo ir priežiūros užtikrinimas	Ikimokyklinio ugdymo mokyklos teritorija atitinka vaikų skaičių. Ji yra aptverta tvora.	Mokyklos teritorija nėra tinkamo dydžio arba nėra aptverta.	Ikimokyklinio ugdymo mokyklos teritorija atitinka vaikų skaičių. Ji yra aptverta tvora. Mokyklos aplinka orientuota į vaikų amžių ir poreikius. Teritorija aptverta tvora, nevaikšto pašaliniai žmonės.
		Teritorijoje daug želdinių, jie prižiūrimi. Nėra nuodingų augalų.	Teritorija mažai apželdinta arba želdiniai retai tvarkomi. Nėra nuodingų augalų.	Teritorijoje daug želdinių, jie prižiūrimi. Nėra nuodingų augalų. Želdiniai ir gėlynai prižiūrimi.
		Teritorijoje įrengti mokomieji daržai, lysvės, kuriuose gali dirbuotis vaikai.	Teritorijoje įrengti mokomieji daržai, lysvės, kuriuos prižiūri įstaigos darbuotojai.	Vaikai prižiūri grupės aikštelėse augančias gėles: laisto, išrauna piktžoles.
		Smėlis žaidimo aikštelių dėžėse keičiamas ar atnaujinamas kiekvieną pavasarį. Dėžės saugomos nuo	Smėlis žaidimo aikštelių dėžėse atnaujinamas kiekvieną pavasarį.	Smėlis žaidimo aikštelių dėžėse keičiamas ar atnaujinamas kiekvieną pavasarį. Dėžės saugomos nuo

1	2	3	4	5
		užteršimo.		užteršimo specialiais uždangalais.
		Teritorijoje esantys įrenginiai yra saugūs, atitinka vaikų amžių, ūgį ir ugdymo poreikius, jų yra pakankamai.	Teritorijoje esantys įrenginiai yra saugūs.	Teritorijoje esantys įrenginiai yra saugūs, atitinka vaikų amžių, ūgį ir ugdymo poreikius, jų yra pakankamai. Visi nauji ir atitinka saugumo reikalavimus.
		Žaidimo aikštelėse sudaryta galimybė apsaugoti vaikus nuo tiesioginių saulės spindulių.	Žaidimo aikštelėse nepakanka įrenginių, kurie sudarytų galimybę vaikus apsaugoti nuo tiesioginių saulės spindulių.	Žaidimų aikštelėse sudaryta galimybė apsaugoti vaikus nuo tiesioginių saulės spindulių. <i>Kiekvienoje žaidimų aikštelėje yra pavėsinės, papildomai naudojami skėčiai nuo saulės.</i>
		Žaidimo aikštelės įrengtos pagal higienos normos reikalavimus.	Dauguma žaidimo aikštelių įrengtos pagal higienos normos reikalavimus.	Žaidimo aikštelės įrengtos pagal higienos normų reikalavimus.
		Teritorija yra gerai prižiūrima, reguliariai valoma, vasarą pjaunama žolė, žiemą smėliu barstomi takeliai.	Teritorija prižiūrima. Vasarą retai pjaunama žolė. Žiemą smėliu barstomi takeliai.	Mokyklos teritorija gerai prižiūrima, kasdien valoma, vasarą pjaunama žolė, žiemą nukasamas sniegas nuo takų ir aikštelių, takeliai barstomi smėliu.
		Ūkinėms reikmėms skirtoje aikštelėje yra atliekų konteineriai, kurie yra sandariai uždaryti ir reguliariai ištuštinami.	Ūkinėms reikmėms skirtoje aikštelėje yra atliekų konteineriai, kurie ne visada yra sandariai uždaryti arba nereguliariai ištuštinami.	Buitinių atliekų aikštelė tinkamai įrengta ir prižiūrima. Aikštelėje yra atliekų konteineriai, kurie yra sandariai uždaryti ir reguliariai ištuštinami.
	3.1.2. Tinkamo vaikų ugdymo patalpų įrengimo bei priežiūros užtikrinimas	Visų ugdymo patalpų dydis ir įrengimas atitinka sveikatos saugos reikalavimus. Aplinka orientuota į ugdymo tikslus.	Daugumos ugdymo patalpų įrengimas atitinka sveikatos saugos reikalavimus.	Visų ugdymo patalpų dydis ir įrengimas atitinka higienos normų ir sveikatos saugos reikalavimus. Aplinka orientuota į ugdymo tikslus.

1	2	3	4	5
		Yra visos būtinos grupių patalpos. Jos atitinka vaikų amžių ir skaičių.	Grupių patalpos iš dalies atitinka vaikų amžių ir skaičių.	Mokykloje yra visos būtinos grupių patalpos. Kiekvienoje grupėje (4 grupės) įrengti atskiri erdvūs miegamieji kambariai po 70 kv. m.
		Visų ugdymo patalpų baldai yra geros būklės, pritaikyti vaikams pagal jų ūgį.	Baldai tvarkingi, nėra nauji arba ne visi pritaikyti vaikams pagal jų ūgį.	Visų ugdymo patalpų baldai nauji, saugūs, tvarkingi, atitinkantys higienos normos reikalavimus. Miegamuosiuose medinės lovytės
		Specialiųjų poreikių vaikai ugdomi jiems pritaikytoje aplinkoje.	Specialiųjų poreikių vaikai ugdomi jiems iš dalies pritaikytoje aplinkoje.	Specialiųjų poreikių vaikai ugdomi (jei yra tokių) bendros paskirties grupėse, tačiau jiems pritaikytoje aplinkoje.
		Vaikų priėmimo ir nusirengimo patalpose yra geros būklės individualios vaikų spintelės ar kitokie įrenginiai vaikų drabužiams ir asmeniniams daiktams.	Ne visi vaikai turi individualias spinteles ar kitokius įrenginius drabužiams ir asmeniniams daiktams arba jie nepakankami geri.	Vaikų priėmimo ir nusirengimo patalpose yra naujos individualios vaikų spintelės ar kitokie įrenginiai vaikų drabužiams ir asmeniniams daiktams.
		Kiekvienam vaikui yra skiriami rankų ir kojų rankšluosčiai, jie keičiami higienos normoje nustatytu periodiškumu arba yra vienkartiniai.	Kiekvienam vaikui yra skiriami rankų ir kojų rankšluosčiai, jie keičiami higienos normoje nustatytu periodiškumu, vienkartinių rankšluosčių nėra.	Kiekvienam vaikui yra skiriami rankų ir kojų rankšluosčiai, jie keičiami higienos normoje nustatytu periodiškumu. Rankšluosčių kiekis vienam vaikui atitinka ikimokyklinio ugdymo mokyklos higienos normos reikalavimus.
		Visos vaikams skirtos priemonės paženklinamos ir neperduodamos kitam vaikui.	Visos vaikams skirtos priemonės paženklinamos, kai kada jų trūksta.	Visos vaikams skirtos priemonės paženklinamos ir neperduodamos kitam vaikui. Lovos skalbinių, čiužinių, užvalkalų ir rankšluosčių kiekis vienam

1	2	3	4	5
				vaikui atitinka ikimokyklinio ugdymo mokyklos higienos normos reikalavimus.
		Žaislai nekelia pavojaus vaikų sveikatai, nėra rizikos juos nuryti, jie parinkti pagal vaikų amžių, ugdymo tikslus, visada švarūs.	Žaislai nekelia pavojaus vaikų sveikatai, bet jie ne visada parinkti pagal vaikų amžių, ugdymo tikslus, tačiau visada švarūs.	Žaislai nekelia pavojaus vaikų sveikatai, nėra rizikos juos nuryti, jie parinkti pagal vaikų amžių, ugdymo tikslus, visada švarūs.
		Visos patalpos kasdien valomos drėgnuoju būdu, kad būtų užtikrinta švara.	Visos patalpos kasdien valomos, švarios.	Visos patalpos kasdien valomos drėgnuoju būdu, kad būtų užtikrinta švara.
	3.1.3. Tinkamo kitų patalpų įrengimo ir priežiūros užtikrinimas	Visos kitos patalpos ir jų įrengimas atitinka sveikatos saugos reikalavimus.	Ne visos kitos patalpos ir jų įrengimas atitinka sveikatos saugos reikalavimus.	Visos kitos patalpos ir jų įrengimas atitinka sveikatos saugos reikalavimus.
		Bendra valgymo salė ar patalpa ir jos įranga atitinka higienos normos reikalavimus. Salė jauki, tvarkinga, stalai švarūs.	Bendros valgymo salės plotas ne visiškai atitinka vaikų skaičių. Salė suremontuota, švari.	Vaikai valgo grupės kambariuose. Aplinka atitinka higienos normos reikalavimus, jauki, tvarkinga, stalai švarūs, indai nauji.
		Kūno kultūros salėje yra saugi įranga ir inventoriūs, jo pakanka.	Kūno kultūros salėje yra saugus inventoriūs.	Mokyklos salė (215 kv. m.) įrengta pagal higienos normos reikalavimus, šviesi, jauki, erdvi, kasdien tvarkoma ir valoma. Inventoriūs nuolat atnaujinamas, atitinka higienos normos reikalavimus, saugus ir švarus.
		Vaikų miegas organizuojamas pagal higienos normos reikalavimus ir nustatytą dienos režimą.	Vaikų miegas dažniausiai organizuojamas pagal higienos normos reikalavimus.	Vaikų miegas organizuojamas pagal higienos normas ir nustatytą dienos režimą atitinkantį fiziologinius vaiko poreikius, jo amžiaus ypatumus, sveikatos būklę.
		Vaikai miega jų ūgi atitinkančiose, saugiose lovelėse kietu pagrindu, jų	Vaikai miega ant ūgi atitinkančių čiužinių, kurių aukštis ne mažesnis kaip 7 cm,	Vaikai miega saugiose, jų ūgi atitinkančiose medinėse lovose kietu pagrindu

1	2	3	4	5
		yra pakankamai. Yra galimybė prieiti prie kiekvieno vaiko.	arba miegojimo vietų nepakanka. Dėl lovos aukščio neužtikrinamas saugumas arba nėra galimybės prieiti prie kiekvieno vaiko.	(grotelės). Lovų pakanka kiekvienam vaikui, laisvai galima prieiti prie kiekvieno vaiko (miegamą plotą 70 kv. m.).
		Tualetai ir prausyklos atskiri vaikams ir personalui. Jie įrengti pagal higienos normos reikalavimus, aprūpinti reikalingu inventoriumi ir asmens higienos priemonėmis.	Tualetai ir prausyklos tinkamai įrengti, tačiau juose nėra pakankamai asmens higienos priemonių.	Tualetai ir prausyklos įrengtos atskirai vaikams ir personalui pagal higienos normos reikalavimus, aprūpinti reikalingu inventoriumi ir asmens higienos priemonėmis.
		Praustuvės, unitazai ir vandens nuleidimo mechanizmai yra techniškai tvarkingi ir vaikams lengvai pasiekiami. Jų pakanka.	Praustuvės, unitazai ir vandens nuleidimo mechanizmai tvarkingi, tačiau susidėvėję. Jų nepakanka.	Praustuvės, unitazai, vandens nuleidimo mechanizmai yra techniškai tvarkingi. Vaikams lengvai pasiekiami. Jų pakanka.
		Yra atskira naminių gyvūnų laikymo patalpa. Laikomi gyvūnai yra sveiki, saugūs vaikams ir suaugusiesiems, lengvai prižiūrimi.	Neužtikrinta gyvūnų sveikatos patikra arba laikomi gyvūnai, reikalaujantys sudėtingos priežiūros.	Vaikai turi galimybę Sveikatinimo komplekse „Sveikatos labirintas“ akvariume stebėti plaukiojančias žuvytes, pamaitinti jas žuvytėms skirtu maistu.
		Mokykla turi teisės aktų nustatyta tvarka įrengtą ir prižiūrimą baseiną.	Mokykla vasarą naudoja pripučiamus baseinėlius.	Mokykla turi teisės aktų nustatyta tvarka įrengtą Sveikatinimo kompleksą „Sveikatos labirintas“, kuriame yra braidymo baseinas 3.5m. ilgio ir 1.5m. pločio. Skirta vaikų kojų ir rankų grūdinimui. Baseinas atitinka higienos normos reikalavimus, visada švarus, vanduo pakankamos temperatūros ir laiku keičiamas.

1	2	3	4	5
		Techninės priemonės (kompiuteriai, televizoriai) naudojamos ugdant vaikus nuo 2 metų ir laikantis higienos normos reikalavimų.	Prie vieno kompiuterio sodinama daugiau nei 1 vaikas arba televizorius yra mažesnis nei 59 cm įstrižainės.	Techninės priemonės (kompiuteriai, televizoriai) naudojamos ugdant vaikus nuo 2 metų ir laikantis higienos normos reikalavimų.
		Grindų danga yra neslidi, grindų aukščio pokyčiai pažymėti.	Grindų danga yra neslidi, bet nelygi arba grindų aukščio pokyčiai nepažymėti.	Mokykloje grindų danga neslidi, nuolat atnaujinama, grindų aukščio pokyčiai pažymėti.
	3.1.4. Tinkamo patalpų apšvietimo įrengimo ir priežiūros užtikrinimas	Visose patalpose yra tinkamas, higienos normos reikalavimus atitinkantis apšvietimas.	Tiesiogiai su ugdymo procesu susijusiose patalpose apšvietimas atitinka higienos normos reikalavimus.	Visose patalpose apšvietimas ir jo priežiūra atitinka higienos normų reikalavimus
		Vaikų ugdymo patalpose yra tiesioginis natūralus apšvietimas, įrengtos apsaugos nuo tiesioginių saulės spindulių priemonės.	Vaikų ugdymo patalpose yra tiesioginis natūralus apšvietimas. Ne visų ugdymo patalpų langai apsaugoti užuolaidomis arba žaliuzėmis.	Visose vaikų ugdymo patalpose yra tiesioginis natūralus apšvietimas, įrengti roletai, vertikalios žaliuzės, apsaugos nuo tiesioginių saulės spindulių.
		Tamsiu paros metu įėjimas į mokyklą ir kitos teritorijos vietos yra apšviestos.	Tamsiu paros metu įėjimas į mokyklą yra apšviestas grupių darbo laiku.	Tamsiu paros metu įėjimas į mokyklą ir kitos teritorijos vietos gerai apšviestos lempomis ir prožektoriais.
	3.1.5. Tinkamo patalpų šildymo ir vėdinimo įrengimas ir priežiūros užtikrinimas	Patalpose palaikoma tinkama, higienos normos reikalavimus atitinkanti temperatūra ir drėgmė.	Ne visos patalpos tinkamai šildomos.	Patalpų šildymo ir vėdinimo sistemos įrengtos tinkamai, temperatūra ir drėgmė atitinka higienos normų reikalavimus. Patalpos vėdinamos, oras gairus, drėgmė normali.
		Šildymo prietaisai saugūs ir lengvai valomi.	Šildymo prietaisai saugūs.	Grupių ir miegamuosiuose kambariuose, prausyklose, rūbinėse ir kitose patalpose sumontuoti šildymo prietaisai saugūs. Visi prietaisai lengvai valomi.

1	2	3	4	5
		Žaidimo ir poilsio patalpos vėdinamos reguliariai atidarius langus.	Žaidimo ir poilsio patalpos vėdinamos nereguliariai.	Vaikų ugdymo patalpos nuolat vėdinamos atidarius langus. Vėdinimas atitinka higienos normų reikalavimus.
		Orlaidžių, langų atidarymo mechanizmai tvarkingi, veikiantys, ten, kur reikia, su atidarymo ribotuvais.	Kai kurie orlaidžių, langų atidarymo mechanizmai neveikia arba ne visi langai atsidaro, trūksta atidarymo ribotuvų.	Langų atidarymo mechanizmai tvarkingi, vaikų buvimo vietose su atidarymo ribotuvais ir užraktais nuo vaikų.
	3.1.6. Triukšmo lygio mažinimas	Ikimokyklinio ugdymo mokykla yra tylioje vietoje, teritorija apželdinta.	Ikimokyklinio ugdymo mokykla yra gana triukšmingoje vietoje arba mažai apželdintoje teritorijoje.	Mokykla yra pakankamai triukšmingoje teritorijoje. Keičiant tvorą buvo panaikinti krūmai, todėl triukšmas šiek tiek padidėjo, kol bus apželdinta teritorija.
		Triukšmo lygį patalpose stengiamasi mažinti.	Su vyraujančiu triukšmu nekovojama.	Triukšmo lygis patalpose neviršija higienos normos reikalavimų.
		Daugumos bendruomenės narių nuomone, mokykloje triukšmo lygis nėra didelis.	Dalis bendruomenės narių mano, kad mokykloje nėra labai triukšminga.	Daugumos bendruomenės narių nuomone, mokykloje triukšmo lygis nėra didelis.
	3.1.7. Sveikatos saugos reikalavimų užtikrinimas ugdymo procese	Sveikatos saugos klausimai aptariami su vaikų tėvais (globėjais, rūpintojais), mokyklos bendruomene, priimami sprendimai. Jų aptarimas įtrauktas į mokyklos metinės veiklos programą.	Sveikatos saugos klausimų aptarimas neplanuojamas. Pasitarimai rengiami pagal poreikį. Daugiausiai šiuos klausimus sprendžia mokyklos administracija.	Sveikatos saugos klausimai aptariami su vaikų tėvais (globėjais, rūpintojais), mokyklos bendruomene, priimami sprendimai. Jų aptarimas įtrauktas į mokyklos metinės veiklos programą. Posėdžių, susirinkimų, pasitarimų, pokalbių metu sudarytos galimybės išsakyti savo nuomonę apie sveikatos saugos priemonių vykdymą, pareikšti pastabas ir teikti pasiūlymus.

1	2	3	4	5
		Mokyklos darbuotojai dirba tik teisės aktų nustatyta tvarka pasitikrinę sveikatą. Sveikatos pasai ar jų kopijos yra laikomi mokykloje.	Ne visi mokyklos darbuotojai yra laiku pasitikrinę sveikatą. Sveikatos pasai ar jų kopijos yra laikomi mokykloje.	Mokyklos darbuotojai dirba tik teisės aktų nustatyta tvarka pasitikrinę sveikatą. Sveikatos pasai ar jų kopijos yra laikomi mokykloje.
		Kasmet visi tėvai (globėjai, rūpintojai) pateikia vaiko sveikatos pažymėjimus.	Kasmet dauguma tėvų (globėjų, rūpintojų) pateikia vaiko sveikatos pažymėjimus.	Visi tėvai kasmet pateikia vaiko sveikatos pažymėjimus.
		Darbams ir ugdymo procesui, išvykoms yra parengtos darbų saugos instrukcijos, vaikai ir darbuotojai periodiškai instruktuojami.	Daugumai darbų ir vaikų ugdymo procesui parengtos darbų saugos instrukcijos, vaikai ir darbuotojai instruktuojami.	Visiems darbams ir ugdymo procesui, išvykoms yra parengtos darbų saugos instrukcijos. Vaikai ir darbuotojai instruktuojami prieš kiekvieną išvyką.
		Grupėse yra pirmosios pagalbos vaistinė, jų turinys reguliariai atnaujinamas. Už jų priežiūrą yra paskirtas atsakingas asmuo.	Grupėse, sveikatos kabinete yra pirmosios pagalbos vaistinė. Jų turinys atnaujinamas nereguliariai.	Visose grupėse yra pirmosios pagalbos vaistinė, kurių turinys reguliariai atnaujinamas, papildomas. Už jų priežiūrą yra paskirtas atsakingas asmuo – visuomenės sveikatos priežiūros specialistas.
		Elektros lizdai uždengti specialiomis apsaugos priemonėmis.	Ne visi elektros lizdai uždengti specialiomis apsaugos priemonėmis.	Elektros lizdai uždengti specialiomis apsaugos priemonėmis.
		Dezinfekciniai preparatai, valikliai ir kt. cheminės medžiagos naudojamos tik pagal paskirtį, vadovaujantis gamintojų instrukcijomis, jos saugomos vaikams neprieinamoje vietoje, pasibaigus galiojimo laikui pašalinamos iš patalpų.	Dezinfekciniai preparatai, valikliai ir kt. cheminės medžiagos saugomos vaikams neprieinamoje vietoje, pasibaigus galiojimo laikui pašalinamos iš patalpų.	Dezinfekciniai preparatai, valikliai ir kt. cheminės medžiagos naudojamos tik pagal paskirtį, vadovaujantis gamintojų instrukcijomis, jos saugomos vaikams neprieinamoje vietoje, pasibaigus galiojimo laikui pašalinamos iš patalpų.
		Tualetų ir prausyklų valymo inventorių yra	Tualetų ir prausyklų valymo inventorių	Tualetų ir prausyklų inventorių yra paženklintas,

1	2	3	4	5
		paženklintas, švarus ir sausas laikomas atskirai nuo kitų patalpų valymo inventoriaus.	yra paženklintas ir laikomas atskirai nuo kitų patalpų valymo inventoriaus.	švarus ir sausas laikomas atskirai nuo kitų patalpų valymo inventoriaus.
		Visas personalas ir vyresni vaikai žino, kur kreiptis, ką daryti gaisro atveju.	Personalas ir dauguma vyresnių vaikų yra girdėję, kur kreiptis, ką daryti gaisro atveju.	Visas personalas ir vyresni vaikai žino kur kreiptis ir ką daryti gaisro atveju.
		Laiku šalinami matomi pelėšiai, atsiradę ant sienų ir lubų.	Matomi pelėšiai šalinami esant galimybei (einamojo remonto metu).	Pelėšiai, matomi mokyklos koridoriuje ant sienų, šalinami laiku.
	3.1.8. Dienos režimo laikymasis	Dauguma bendruomenės narių pripažįsta, kad vaikų dienos režimas atitinka jų fiziologinius poreikius, amžiaus ypatumus, sveikatos būklę.	Dalis bendruomenės narių pripažįsta, kad vaikų dienos režimas atitinka jų fiziologinius poreikius, amžiaus ypatumus, sveikatos būklę.	Dauguma bendruomenės mano, kad vaiko dienos režimas atitinka fiziologinius poreikius, jo amžiaus ypatumus, sveikatos būklę.
		Dauguma tėvų (globėjų, rūpintojų) žino ir laikosi nurodymo nevesti sergančio ar turinčio ligos požymių vaiko į mokyklą.	Dalis tėvų (globėjų, rūpintojų) žino ir laikosi nurodymo nevesti sergančio ar turinčio ligos požymių vaiko į mokyklą.	Dauguma tėvų (globėjų, rūpintojų) neveda sergančių ar turinčių ligos požymių vaikų į darželį.
		Dauguma darbuotojų žino ir laikosi nurodymo nepriimti sergančio ar turinčio ligos požymių vaiko į mokyklą.	Dalis darbuotojų žino ir laikosi nurodymo nepriimti sergančio ar turinčio ligos požymių vaiko į mokyklą.	Visi darbuotojai žino ir laikosi nurodymo nepriimti sergančio ar turinčio ligos požymių vaiko į grupę.
		Išnaudojamos visos galimybės vaikams lauke būti kuo dažniau ir ilgiau.	Vaikai į lauką vedami 1 kartą per dieną.	Vaikai į lauką vedami du kartus per dieną.
	3.1.9. Sužalojimų skaičius, jų pobūdis ir prevencija	Mokykloje nebuvo sunkių sužalojimų, dėl kurių praleista daugiau kaip viena diena. Per metus buvo keletas nedidelių sužalojimų.	Mokykloje buvo sužalojimų, dėl kurių praleista daugiau kaip viena diena. Sužalojimai registruojami.	Mokykloje nebuvo sunkių sužalojimų.
		Visi sužalojimai registruojami, o jų priežastys analizuojamos.	Su bendruomenės nariais aptariamos sunkesnių	Visi sužalojimai registruojami, jų priežastys analizuojamos.

1	2	3	4	5
		Sužalojimų priežastys aptariamoms su bendruomenės nariais (vaikais, mokytojais, kitais darbuotojais, tėvais (globėjais, rūpintojais). Šalinamos pasikartojusių sužalojimų priežastys.	sužalojimų priežastys. Stengiamasi šalinti sužalojimų priežastis.	Sužalojimų priežastys aptariamoms su bendruomenės nariais (vaikais, mokytojais, kitais darbuotojais, tėvais (globėjais, rūpintojais). Šalinamos pasikartojusių sužalojimų priežastys. Vykdoma prevencinė veikla.
		Pedagoginis personalas moka suteikti pirmąją pagalbą, jų žinios reguliariai atnaujinamos	Pedagoginis personalas moka suteikti pirmąją pagalbą, jų žinias reikia atnaujinti.	Pedagogai moka suteikti pirmąją pagalbą, jų žinios reguliariai atnaujinamos.
		Vaikai pagal savo amžių mokomi pirmosios pagalbos pagrindų.	Vaikai žino, kur kreiptis pagalbos.	Vaikai pagal savo amžių mokomi pirmosios pagalbos pagrindų. Vyresni vaikai žino, kur kreiptis pagalbos.
<i>2 uždavinys. Užtikrinti, kad ikimokyklinio ir/ar priešmokyklinio ugdymo mokykloje vykstantys procesai stiprintų bendruomenės narių sveikatą</i>				
3.2. Mokyklos bendruomenės narių fizinio aktyvumo skatinimas	3.2.1. Taikomos įvairios fizinį aktyvumą skatinančios priemonės	Žaidimo ir sporto zonos pritaikytos vaikų fiziniam aktyvumui skatinti, grūdinimuisi.	Žaidimo ir sporto zonos iš dalies pritaikytos vaikų fiziniam aktyvumui skatinti.	Žaidimų – sporto zonos pritaikytos vaikų fiziniam aktyvumui skatinti. Mokykloje laikantis ugdymo plano visų bendruomenės narių nuorodomis, kiekvieną rytą organizuojama ryto mankšta salėje vaikams nuo 3 metų, kiekvienai vaikų amžiaus grupei organizuojami 2 kūno kultūros veiklos per savaitę, vaikams nuo 3 metų 2 kartus per savaitę veiklos sveikatinimo komplekse „Sveikatos labirinte“ ir „Boružėlės arbatinėje“. Grupėse kiekvieną penktadienį vyksta sveikos gyvensenos

1	2	3	4	5
				valandėlės.
		Mokyklos bendruomenė planuoja bendrus, taip pat ir spec. poreikių vaikams, fizinio aktyvumo skatinimo renginius.	Mokyklos bendruomenė nėra įtraukta į fizinio aktyvumo skatinimo renginių planavimą.	Mokyklos bendruomenė planuoja bendrus, taip pat ir spec. poreikių vaikams, fizinio aktyvumo skatinimo renginius.
		Planuojant fizinio aktyvumo skatinimo renginius atsižvelgiama į mokyklos bendruomenės narių pasiūlymus.	Fizinio aktyvumo skatinimo renginius planuoja mokyklos administracija.	Mokyklos bendruomenė gali išsakyti savo nuomonę, teikti pasiūlymus dėl renginių skatinančių fizinį aktyvumą planavimo ir organizavimo.
		Fizinio aktyvumo renginiai yra reguliarūs (tradiciniai).	Nėra tradicijų rengti fizinio aktyvumo renginius.	Fizinį aktyvumą skatinantys tradiciniai renginiai yra reguliarūs: „Sportuok su draugu“, žiemos sporto pramogos ir šventės, sportiniai renginiai skirti darželio gimtadienio šventei, ilgalaikiai sveikos gyvensenos projektai ir kt..
		Kasmet ieškoma naujų renginių organizavimo būdų, turinio ir metodų įvairovės.	Organizuojami renginiai nepasižymi organizavimo būdų, turinio ir metodų įvairove.	Ieškant naujų sveikatinimo būdų, turinio ir metodų įvairovės kasmet vaikams organizuojamos išvykos į Skulptūrų parką, Danės skverą, prie Baltijos jūros, į „Birutės“ parką Palangoje, KU botanikos sodą, Šventosios girininkiją, Ventės rago ornitologijos stotį. Dalyvaujame mieste fizinį aktyvumą skatinančiuose renginiuose, susipažįstame su krepšinio, ledo ritulio, futbolo ir kt. žaidimo elementais.
	3.2.2. Bendruomenės narių (tarp jų atskirai vaikų, jų tėvų	Dauguma mokyklos bendruomenės narių (tarp jų	Dauguma vaikų ir mokytojų dalyvauja fizinį aktyvumą	Dauguma mokyklos bendruomenės narių (tarp jų

1	2	3	4	5
	(globėjų, rūpintojų), mokytojų ir kt.), dalyvaujančių su fiziniu aktyvumu susijusiuose renginiuose, apimtys	vaikų ir mokytojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) ir kt.) dalyvauja įvairiuose su fiziniu aktyvumu susijusiuose renginiuose.	skatinančiuose renginiuose.	vaikų ir mokytojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) ir kt.) dalyvauja įvairiuose renginiuose susijusiuose su fiziniu aktyvumu.
	3.2.3. Bendruomenės narių (tarp jų atskirai vaikų, jų tėvų (globėjų, rūpintojų), mokytojų ir kt.), teigiančių, kad mokykloje organizuojami fizinį aktyvumą skatinantys renginiai tenkina jų poreikius, apimtys	Dauguma mokyklos bendruomenės narių teigia, kad organizuojami įvairūs su fiziniu aktyvumu susiję renginiai.	Dalis mokyklos bendruomenės narių teigia, kad organizuojami įvairūs su fiziniu aktyvumu susiję renginiai.	Dauguma mokyklos bendruomenės narių teigia, kad mokykloje organizuojami įvairūs su fiziniu aktyvumu susiję renginiai: projektai, šventės, pramogos, išvykos, sveikatinimo dienos, ledo ritulio, futbolo, krepšinio varžybos ir kt.
		Dauguma mokyklos bendruomenės narių teigia, kad organizuojami renginiai tenkina jų poreikius.	Dalis mokytojų ir tėvų (globėjų, rūpintojų) pažymi, kad šie renginiai tenkina jų poreikius.	Dauguma mokyklos bendruomenės narių teigia, kad mokykloje organizuojami renginiai atitinka bendruomenės narių poreikius.
3.3. Tinkamo maitinimo ir vandens tiekimo užtikrinimas	3.3.1. Maitinimas organizuojamas atsižvelgiant į sveikos mitybos rekomendacijas	Mokyklos bendruomenė gauna šilto, šviežio, atsižvelgiant į sezoniškumą įstaigos virtuvėje pagaminto maisto.	Mokyklos bendruomenė gauna šilto maisto.	Mokykloje bendruomenė gauna šilto, šviežio, atsižvelgiant į sezoniškumą įstaigos virtuvėje pagaminto maisto.
		Maisto produktų tiekimas, maisto tvarkymo vietos įrengimas ir maisto tvarkymas atitinka teisės aktų reikalavimus.	Maisto produktų tiekimas, maisto tvarkymo vietos įrengimas ir maisto tvarkymas didžiąja dalimi atitinka teisės aktų reikalavimus.	Maisto produktų tiekimas, maisto tvarkymo vietos įrengimas, maisto tvarkymas atitinka teisės aktų reikalavimus.
		Vaisiai, daržovės, uogos ir kiti maisto produktai perkami iš vietinių ūkininkų, fizinių asmenų, ekologinės gamybos ūkių arba juos užsiaugina pati įstaiga.	Vaisiai, daržovės, uogos ir kiti maisto produktai kartais perkami iš vietinių ūkininkų, fizinių asmenų, ekologinės gamybos ūkių.	Vaisiai, daržovės, uogos ir kiti maisto produktai perkami iš tiekėjų, vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymu.

1	2	3	4	5
		Maisto ruošimas ir patiekalų įvairumas atitinka vaikų amžiaus ypatumus ir sveikos mitybos rekomendacijas.	Maisto ruošimas ir patiekalų įvairumas atitinka vaikų amžiaus ypatumus.	Maisto ruošimas ir patiekalų įvairumas atitinka vaikų amžiaus ypatumus ir sveikos mitybos rekomendacijas.
		Maitinimui tiekiami tik rekomenduojami vaikams maisto produktai.	Maitinimui daugiausiai tiekiami rekomenduojami vaikams maisto produktai.	Vaikų maitinimui tiekiami leistini ir rekomenduojami maisto produktai.
		Vaikai valgo iš kokybiškų, tvarkingų, švarių indų, prie estetiškai apipavidalintų stalų.	Vaikai valgo iš kokybiškų, tvarkingų, švarių indų.	Įstaiga aprūpinta tinkamais kokybiškais indais ir įrankiais. Vaikai valgo prie estetiškai apipavidalintų stalų. Indai visada švarūs.
		Valgiaraščiai sudaromi atsižvelgiant į vaikų amžių ir pagal rekomenduojamas paros energijos ir maistinių medžiagų normas vaikams.	Valgiaraščiai sudaromi atsižvelgiant į rekomenduojamas paros energijos ir maistinių medžiagų normas vaikams.	Valgiaraščiai sudaromi atsižvelgiant į rekomenduojamas paros energijos ir maistinių medžiagų normas vaikams. Valgiaraštis patvirtintas Klaipėdos lopšelio-darželio „Boružėlė“ direktoriaus ir Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biuro direktoriaus įsakymu ir suderintas su Klaipėdos valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba. Valgiaraščio vertinimo pažyma Nr. VVP-2807 IR valgiaraštis skelbiamas interneto svetainėje www.boruzele-klaipeda.lt .
		Mokykla dalyvauja Europos Sąjungos finansuojamuose projektuose (pvz. „Pienas vaikams“, vaisių vartojimo skatinimo ir pan.).	Mokykla dalyvauja viename Europos Sąjungos finansuojamame projekte (pvz., „Pienas vaikams“, vaisių vartojimo skatinimo ir pan.).	Dalyvaujame Europos Sąjungos finansuojamuose projektuose - „Pienas vaikams“ ir „Vaisių vartojimo skatinimas švietimo įstaigose“.

1	2	3	4	5
		Mokykloje pagal gydytojo raštiškus nurodymus organizuojamas pritaikytas maitinimas.	Iš bendros pasiūlos vaikai turi galimybę išsirinkti jiems tinkamą maistą.	Pagal gydytojo raštiškus nurodymus (forma Nr.027-1/a) mokykloje organizuojamas pritaikytas maitinimas.
		Mokyklos visuomenės sveikatos priežiūros specialistas prižiūri, kad maitinimas būtų organizuojamas pagal galiojančius teisės aktus.	Mokyklos visuomenės sveikatos priežiūros specialistas nespėja laiku prižiūrėti, kad maitinimas būtų organizuojamas pagal galiojančius teisės aktus.	Mokyklos visuomenės sveikatos priežiūros specialistas prižiūri, kad maitinimas būtų organizuojamas pagal galiojančius teisės aktus.
		Dauguma mokyklos bendruomenės narių, tarp jų tėvų (globėjų, rūpintojų), pripažįsta, kad mokykloje tiekiamas maistas jiems patinka.	Dalis mokyklos bendruomenės narių, tarp jų tėvų (globėjų, rūpintojų), pripažįsta, kad mokykloje tiekiamas maistas jiems patinka.	Dauguma mokyklos bendruomenės narių pripažįsta, kad tiekiamas maistas jiems patinka.
		Per paskutinius metus mokykloje nebuvo apsinuodijimų maistu bei maisto kilmės žarnyno užkrečiamųjų ligų atvejų dėl maisto taršos ir nekokybiškų viešojo maitinimo paslaugų mokykloje.	Per paskutinius metus buvo užregistruotų pavienių maisto kilmės žarnyno užkrečiamųjų ligų atvejų dėl maisto taršos ir nekokybiškų viešojo maitinimo paslaugų mokykloje.	Apsinuodijimų maistu bei maisto kilmės žarnyno užkrečiamųjų ligų atvejų dėl maisto taršos ir nekokybiškų viešojo maitinimo paslaugų tiekimo lopšelyje - darželyje per paskutinius metus nebuvo.
		3.3.2. Tinkamas bendruomenės aprūpinimas šaltu ir karštu vandeniu	Geriamojo vandens kokybė atitinka higienos normos reikalavimus.	Geriamojo vandens kokybė atitinka higienos normos reikalavimus.
	Mokykloje yra sudarytos higieniškos sąlygos nemokamai atsigerti geriamojo vandens. Sudaryta galimybė atsigerti nesaldintos, saldintos arbatos ar karšto virinto geriamojo vandens.	Mokykloje yra sudarytos sąlygos nemokamai atsigerti geriamojo vandens.	Mokykloje yra sudarytos higieniškos sąlygos nemokamai atsigerti geriamojo vandens.	Mokykloje yra sudarytos higieniškos sąlygos nemokamai atsigerti geriamojo vandens. Sudaryta galimybė atsigerti nesaldintos arbatos ar karšto virinto geriamojo vandens.

1	2	3	4	5
		Karšto vandens tiekimas užtikrintas virtuvės, skalbyklos, sveikatos, logopedo kabinetuose, vaikų iki 1 m. patalpose, visų grupių tualetuose ir prausyklose, tualetuose, baseinuose, gyvūnų laikymo patalpose. Karšto vandens temperatūra 37–42 °C.	Karštas vanduo tiekiamas ne visose rekomenduojamose patalpose.	Karšto vandens tiekimas užtikrintas visose mokyklos patalpose. Karšto vandens temperatūra 37–42 °C.

Naudojami vertinimo šaltiniai: projektų dokumentacija, sveikatos stiprinimo veiklą organizuojančios grupės darbo planai ir ataskaitos, kita dokumentacija, ugdymo planai, posėdžių protokolai, saugos patikros aktai, įvairių pasitarimų protokolai, ikimokyklinio ir/ar priešmokyklinio ugdymo mokyklos bendruomenės susirinkimų protokolai, metinės ataskaitos, tėvų susirinkimų protokolai, informaciniai leidiniai, materialinių vertybių apskaitos dokumentai, ikimokyklinio ir/ar priešmokyklinio ugdymo mokyklos sąmata, finansinės ataskaitos, dienos režimo tvarkaraščiai, valgiaraščiai.

Vertinimo metodai: dokumentų analizė; tyrimai; anketavimas; materialinių vertybių inventorizacija; apklausa; diskusija; stebėjimas.

4-oji veiklos sritis. ŽMOGIŠKIEJI IR MATERIALIEJI IŠTEKLIAI

TIKSLAS – Sutelkti ikimokyklinio ir/ar priešmokyklinio ugdymo mokyklos išteklius sveikatos stiprinimui ir sveikatos ugdymui

Rodikliai	Pagalbiniai rodikliai	Iliustracijos		Požymiai
		4 lygis	2 lygis	
1	2	3	4	5
<i>1 uždavinys.</i> Sutelkti ikimokyklinio ir/ar priešmokyklinio ugdymo mokyklos bendruomenės narius sveikatos stiprinimo ir ugdymo veiklai				
4.1. Mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių specialistų kvalifikacijos tobulinimo sveikatos stiprinimo ir sveikatos ugdymo klausimais	4.1.1. Mokyklos vadovai mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių specialistų kvalifikacijos tobulinimą sveikatos stiprinimo ir sveikatos ugdymo klausimais	Dauguma mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių specialistų teigia, kad jų kvalifikacijos tobulinimui sveikatos stiprinimo, sveikatos ugdymo klausimais mokyklos vadovai skiria pakankamai	Dalis mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių specialistų teigia, kad jų kvalifikacijos tobulinimui sveikatos stiprinimo, sveikatos ugdymo klausimais mokyklos vadovai skiria pakankamai	Visi m mokytojų ir kiti ugdymo procese dalyvaujantys specialistai teigia, kad jų kvalifikacijos tobulinimui sveikatos stiprinimo, sveikatos ugdymo klausimais mokyklos vadovai skiria pakankamai

1	2	3	4	5
organizavimas	pripažįsta svarbiu	dėmesio.	dėmesio.	dėmesio.
		Nustatomi ir suderinami individualūs, grupiniai ar bendrieji kvalifikacijos tobulinimo poreikiai sveikatos stiprinimo srityje.	Nepakankamai nustatyti ir suderinti individualūs, grupiniai ar bendrieji kvalifikacijos tobulinimo poreikiai sveikatos stiprinimo srityje.	Nustatomi ir suderinami individualūs, grupiniai ar bendrieji kvalifikacijos tobulinimo poreikiai sveikatos stiprinimo srityje.
	Dauguma mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių specialistų jaučia poreikį tobulėti, gauti žinių, kad patenkintų didėjančius vaikų poreikius.	Mokytojai ir kiti ugdymo procese dalyvaujantys specialistai kvalifikaciją tobulina paskatinti administracijos arba siekdami gauti pažymėjimą.	Visi mokytojai ir kiti ugdymo procese dalyvaujantys specialistai jaučia poreikį tobulėti, gauti žinių, kad patenkintų didėjančius vaikų poreikius.	
	4.1.2. Mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių specialistų kvalifikacijos tobulinimo sveikatos stiprinimo ir sveikatos ugdymo klausimais poreikių tenkinimo apimtys	Dauguma mokytojų, kitų specialistų teigia, kad į jų pageidavimus dėl kvalifikacijos tobulinimo sveikatos stiprinimo srityje yra atsižvelgiama.	Dalis mokytojų, kitų specialistų teigia, kad į jų pageidavimus dėl kvalifikacijos tobulinimo sveikatos stiprinimo srityje yra atsižvelgiama.	Visi mokytojai ir kiti specialistai teigia, kad į jų pageidavimus dėl kvalifikacijos tobulinimo sveikatos stiprinimo srityje yra atsižvelgiama.
	Dalis mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių specialistų pastaraisiais metais tobulino kvalifikaciją sveikatos stiprinimo klausimais.	Pavieniai mokytojai ir kiti ugdymo procese dalyvaujantys specialistai pastaraisiais metais tobulino kvalifikaciją sveikatos stiprinimo klausimais.	Visi mokytojai ir kiti ugdymo procese dalyvaujantys specialistai tobulino kvalifikaciją sveikatos stiprinimo klausimais.	
	Dauguma mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių specialistų nurodo, kad jų bendruomenėje keičiamasi naujausia informacija.	Dalis mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių specialistų nurodo, kad mokykloje keičiamasi naujausia informacija.	Visi mokytojų ir kiti ugdymo procese dalyvaujantys specialistai nurodo, kad jų bendruomenėje keičiamasi naujausia informacija.	
	Mokykla dalyvauja įvairiuose nacionaliniuose ir tarptautiniuose projektuose, savivaldybės, įvairių fondų finansuojamose programose.	Mokykla dalyvauja viename projekte arba keliuose vienos tematikos projektuose.	Mokykla dalyvauja įvairiuose nacionaliniuose ir tarptautiniuose projektuose, savivaldybės, įvairių fondų finansuojamose programose.	

1	2	3	4	5
4.2. Mokyklos bendruomenės narių pasitelkimas sveikatos ugdymui	4.2.1. Mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių specialistų žinių ir gebėjimų panaudojimo plėtojant sveikatos stiprinimo procesus mokykloje mastai	Dalis mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių specialistų teigia, kad maksimaliai panaudojami jų gebėjimai, kompetencija ir suinteresuotumas įgyvendinant sveikatos stiprinimo veiklą.	Pavieniai mokytojai ir kiti ugdymo procese dalyvaujantys specialistai teigia, kad maksimaliai panaudojami jų gebėjimai, kompetencija ir suinteresuotumas įgyvendinant sveikatos stiprinimo veiklą.	Visi mokytojų ir kiti ugdymo procese dalyvaujantys specialistai teigia, kad maksimaliai panaudojami jų gebėjimai, kompetencija ir suinteresuotumas įgyvendinant sveikatos stiprinimo veiklą.
		Dauguma mokytojų visur ir visada savo pavyzdžiu skatina vaikus sveikai gyventi.	Dalis mokytojų savo pavyzdžiu skatina vaikus sveikai gyventi.	Daugumos mokytojų pavyzdys skatina ugdytinius sveikai gyventi.
	4.2.2. Vaikų ir/ar jų tėvų (globėjų, rūpintojų) dalyvavimo sveikatos ugdymo veikloje apimtys	Atsiklausoma dalies vaikų nuomonės dėl sveikatos ugdymo veiklos gerinimo.	Pavieniais atvejais klausama vaikų nuomonės dėl sveikatos ugdymo veiklos gerinimo.	Visada išklausiama ir atsiklausoma vaikų nuomonės, dėl sveikatos ugdymo veiklos.
		Dauguma tėvų (globėjų, rūpintojų) teigia, kad jie siūlo idėjas sveikatos ugdymo klausimais ir dalyvauja jas įgyvendinant bei vertinant.	Dauguma tėvų (globėjų, rūpintojų) teigia, kad idėjas sveikatos ugdymo klausimais dažniausiai siūlo mokytojai ar visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, tėvai kviečiami dalyvauti tik jas įgyvendinant.	Dauguma tėvų (globėjų, rūpintojų) teigia, kad jie siūlo idėjas sveikatos ugdymo klausimais ir dalyvauja jas įgyvendinant bei vertinant.
		Dalis tėvų (globėjų, rūpintojų) teigia, kad su jais yra tariamasi dėl asmeninių savybių, kompetencijos, pageidavimų ir gebėjimų panaudojimo prisidedant prie mokyklos vykdomo sveikatos ugdymo.	Pavieniai tėvai (globėjai, rūpintojai) teigia, kad su jais yra tariamasi dėl asmeninių savybių, kompetencijos, pageidavimų ir gebėjimų panaudojimo prisidedant prie mokyklos vykdomo sveikatos ugdymo.	Dalis tėvų (globėjų, rūpintojų) teigia, kad su jais yra tariamasi dėl asmeninių savybių, kompetencijos, pageidavimų ir gebėjimų panaudojimo prisidedant prie mokyklos vykdomo sveikatos ugdymo.
	<i>2 uždavinys. Gausinti ir racionaliai panaudoti materialiuosius išteklius</i>			
4.3. Apsirūpinimas metodine medžiaga ir kitomis sveikatos ugdymui reikalingomis	4.3.1. Mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių specialistų, teigiančių, kad jie aprūpinti sveikatos ugdymui	Dauguma mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių specialistų mano, kad jie yra pakankamai aprūpinti	Dauguma mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių specialistų mano, kad jie tik iš dalies aprūpinti sveikatos	Dauguma mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių specialistų mano, kad jie yra pakankamai aprūpinti

1	2	3	4	5
priemonėmis	reikalinga metodine medžiaga ir kitomis ugdymo priemonėmis, apimtyms	sveikatos ugdymo metodine medžiaga ir ugdymui reikalingomis priemonėmis.	ugdymo metodine medžiaga ir priemonėmis.	sveikatos ugdymo metodine medžiaga ir ugdymui reikalingomis priemonėmis.
		Mokykloje kartą per metus apžvelgiama turima metodinė medžiaga ir išsiaiškinamas naujos poreikis. Mokytojai turi galimybę susipažinti su naujai parengta metodine medžiaga.	Mokykloje aptariamas metodinės medžiagos poreikis.	Mokykloje kartą per metus apžvelgiama turima metodinė medžiaga ir išsiaiškinamas naujos poreikis. Mokytojai turi galimybę susipažinti su naujai parengta metodine medžiaga.
	4.3.2. Mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių specialistų bei tėvų (globėjų, rūpintojų), teigiančių, kad turima metodinė medžiaga ir kitos ugdymo priemonės tenkina vaikų poreikius	Mokymo priemonės atitinka šiuolaikinius mokslo ir technikos pasiekimus.	Ne visos mokymo priemonės atitinka šiuolaikinius mokslo ir technikos pasiekimus.	Dauguma turimų priemonių atitinka šiuolaikinius mokslo ir technikos pasiekimus.
		Mokykloje sukaupta metodinė medžiaga ir mokymo priemonės pritaikytos prie vaikų amžiaus.	Trūksta vaikų amžių atitinkančios metodinės medžiagos.	Metodinė medžiaga ir sveikatos ugdymui reikalingos priemonės atitinka vaikų amžių.
		Dauguma mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių specialistų, vyresnių vaikų teigia, kad mokykloje turima metodinė medžiaga ir priemonės yra šiuolaikiškos ir patrauklios.	Dalis mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių specialistų, vyresnių vaikų teigia, kad ne visa turima medžiaga ir priemonės yra šiuolaikiškos ir patrauklios.	Dauguma mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių specialistų, vyresnių vaikų teigia, kad mokykloje turima metodinė medžiaga ir priemonės yra šiuolaikiškos ir patrauklios.
	4.3.3. Numatytos tikslinės lėšos metodinei medžiagai ir kitoms sveikatos ugdymui reikalingoms priemonėms įsigyti	Mokyklos biudžete numatytos tikslinės lėšos sveikatos mokymo metodinei medžiagai ir priemonėms įsigyti.	Sveikatos mokymo priemonių įsigyti neplanuojama. Jos įsigyjamos esant atliekamų išteklių.	Mokyklos biudžete numatytos tikslinės lėšos sveikatos mokymo metodinei medžiagai ir priemonėms įsigyti.
	4.4. Partnerių įtraukimas į mokyklos vykdomus sveikatos stiprinimo procesus	4.4.1. Sveikatos stiprinimo veiklai pasirinkti partneriai	Nustatytos vietos ar regiono institucijos, kurios vykdo sveikatos stiprinimo veiklą.	Žinomos kelios institucijos, kurios vykdo sveikatos stiprinimo veiklą.
4.4.2. Ryšių su kitomis institucijomis, nevyriausybinėmis		Vykdomi bendri tarpinstituciniai projektai su mokslo ir mokymo įstaigomis,	Mokyklų bendruomenių nariai bendrauja tarpusavyje ir su kitų institucijų atstovais	Pagal pasirašytas bendradarbiavimo sutartis palaikome ryšius su

1	2	3	4	5
	organizacijomis ir pan. palaikymo pobūdis	nevyriausybinėmis organizacijomis ir pan. Yra pasirašyta bendradarbiavimo sutarčių.	epizodiškai, dažniausiai konferencijų, seminarų, kitų susitikimų metu.	visuomenės sveikatos biuru, PPT, vaikų teisių apsaugos tarnyba, šeimos ir vaiko gerovės centru, visuomenės sveikatos centru, Klaipėdos universitetu, Klaipėdos kolegija, Klaipėdos lopšeliais-darželiais „Svirpliukas“, „Klevelis“, „Vėrinėlis“, Klaipėdos E.Balsio menų gimnazija . Dalyvaujame organizuojamose konferencijose, forumuose, seminaruose, įvairiose paskaitose.

Naudojami vertinimo šaltiniai: mokyklos sveikatos ugdymo programa, projektų dokumentacija, sveikatos stiprinimo veiklą organizuojančios grupės darbo planai ir ataskaitos, kvalifikacijos tobulinimo planai, kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimai, mokyklos bendruomenės susirinkimų protokolai, mokyklos metinės ataskaitos, įvairių specialistų dokumentacija, anketos, informaciniai leidiniai, metodinės medžiagos fondai, tarpžinybinio bendradarbiavimo sutartys, finansinės ataskaitos, sienlaikraštis, metraštis, interneto svetainė ir kt.

Vertinimo metodai: dokumentų analizė; duomenų analizė; pokalbiai; anketavimas; vaizdo medžiagos analizė; savianalizė; fiksuoti pokalbiai su tėvais (globėjais, rūpintojais), vaikais, auklėtojais.

5-oji veiklos sritis. SVEIKATOS UGDYMAS

TIKSLAS – Užtikrinti sveikatos ugdymo kokybę ikimokyklinio ir/ar priešmokyklinio ugdymo mokykloje

Rodikliai	Pagalbiniai rodikliai	Iliustracijos		Požymiai
		4 lygis	2 lygis	
1	2	3	4	5
<i>Uždavinys.</i> Plėtoti sveikatos ugdymo procesus, užtikrinant jų kokybę				
5.1. Sveikatos ugdymas	5.1.1. Sveikatos ugdymo	Dauguma mokytojų įtraukia	Dalis mokytojų įtraukia	Visi mokytojai nuolatos

1	2	3	4	5
įtrauktas į ikimokyklinio ir/ar priešmokyklinio ugdymo programas	įtraukimo į ikimokyklinio ir/ar priešmokyklinio ugdymo grupių ugdomosios veiklos planus apimty	sveikatos ugdymo temas į grupių ugdomosios veiklos planus.	sveikatos ugdymo temas į grupių ugdomosios veiklos planus.	įtraukia sveikatos ugdymo temas į grupių savaitinius ugdomosios veiklos planus.
		Grupių sveikatos stiprinimo veiklos planai susieti su mokyklos programos turiniu.	Sveikatos stiprinimo veiklos planai menkai susieti su mokyklos programos turiniu.	Sveikatos stiprinimo veiklos planai kryptingai susieti su mokyklos programos turiniu.
	5.1.2. Mokykla dalyvauja įvairiose sveikatos ugdymo programose	Planuojant veiklą atsižvelgiama į atskirų grupių ir individualius vaikų sveikatos stiprinimo ir ugdymo poreikius.	Planuojant veiklą atsižvelgiama į atskirų vaikų grupių sveikatos stiprinimo ir ugdymo poreikius.	Planuojant veiklą lanksčiai atsižvelgiama į atskirų grupių ir individualius vaikų sveikatos stiprinimo ir ugdymo poreikius, patirtį ir galimybes.
		Ikimokyklinio ir/ ar priešmokyklinio ugdymo mokykla dalyvauja keliuose sveikatos ugdymo programose.	Ikimokyklinio ir/ ar priešmokyklinio ugdymo mokykla dalyvauja vienoje sveikatos ugdymo programoje.	Ikimokyklinio ugdymo mokykla aktyviai dalyvauja įvairiose sveikatos ugdymo programose. Tarptautinėse programose: „Sveika mokykla“, „Zipio draugai“, respublikinėje asociacijoje „Sveikatos želmenėliai“, dalyvavimas sveikos gyvensenos skatinimo programose (organizatorius VŠĮ „Iniciatyvos fondas“), sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centro organizuojamuose renginiuose.
5.2. Sveikatos ugdymas organizuojamas visiems mokyklos vaikams atsižvelgiant į jų poreikius	5.2.1. Sveikatos ugdymas apima visas amžiaus grupes	Sveikatos ugdymas apima visas ikimokyklinio ir/ ar priešmokyklinio ugdymo mokyklos vaikų amžiaus grupes. Sveikatos ugdyme dalyvauja dauguma vaikų.	Sveikatos ugdymas apima dalį ikimokyklinio ir/ar priešmokyklinio ugdymo mokyklos vaikų amžiaus grupių. Sveikatos ugdyme dalyvauja dalis vaikų.	Sveikatos ugdymas apima visas ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus grupes. Sveikatos ugdyme dažnai dalyvauja visos įstaigos vaikai.

1	2	3	4	5
	5.2.2. Sveikatos ugdymas organizuojamas pagal amžiaus, grupės ir individualius vaikų sveikatos ugdymo poreikius	Sveikatos stiprinimo, sveikatos ugdymo veikla organizuojama atsižvelgiant į grupės specifiką.	Sveikatos stiprinimo, sveikatos ugdymo veikla organizuojama iš dalies atsižvelgiant į grupės specifiką.	Tinkamai, savitais bruožais sveikatos stiprinimo, sveikatos ugdymo veiklos organizuojamos atsižvelgiant į grupės specifiką.
		Ugdymo turinys pritaikytas prie vaikų patirties, gyvenimo realijų.	Ugdymo turinys iš dalies pritaikytas prie vaikų patirties.	Ugdymo turinys pritaikytas prie vaikų patirties, gyvenimo realijų, atsižvelgiant į daugumos vaikų patirtį, žinias, supratimą, vertybines nuostatas.
		Taikant sveikatos stiprinimo priemones kreipiamas dėmesys į individualius vaikų poreikius.	Taikant sveikatos stiprinimo priemones iš dalies kreipiamas dėmesys į individualius vaikų poreikius.	Sveikatos stiprinimo priemonės individualizuotai, diferencijuotai pritaikytos individualiems vaikų poreikiams.
		Nuolat analizuojama, ar sveikatos ugdymas atitinka vaikų poreikius, ar sveikatos ugdymo turinys juos domina, ar jie pakankamai gauna informacijos sveikatos klausimais.	Kartą per metus analizuojama, ar sveikatos ugdymas atitinka vaikų poreikius, ar sveikatos ugdymo turinys juos domina.	Nuolat analizuojama, ar sveikatos ugdymas atitinka vaikų poreikius, ar sveikatos ugdymo turinys juos domina, ar jie pakankamai gauna informacijos sveikatos klausimais.
5.3. Sveikatos ugdymas apima higienos įgūdžių ugdymo ir įvairių sveikatos sričių: fizinio aktyvumo ir kūno kultūros; sveikos mitybos; tabako, alkoholio ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos bei nelaimingų atsitikimų, traumų, streso, prievartos, patyčių prevencijos; rengimo šeimai ir lytiškumo	5.3.1. Ugdant taikoma sveikatos temų įvairovė	Ugdymo procese pakankamai dėmesio skiriama fizinei, protinei, dvasinei ir emocinei sveikatai.	Ugdymo procese daugiau dėmesio skiriama fizinei sveikatai, yra temų, skirtų protinei, dvasinei, emocinei sveikatai.	Ugdymo procese pakankamai skiriama dėmesio visoms sveikatos ir sveikos gyvensenos sritims: fizinei, protinei, dvasinei ir emocinei sveikatai. Taikoma sveikatos temų įvairovė.
		Ugdymo procese nagrinėjamos higienos įgūdžių ugdymo ir įvairios sveikatos temos: sveika mityba ir fizinis aktyvumas, alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių	Aptariamos temos, kurios yra ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programose ir kurioms yra parengtos atskiros švietimo	Ugdymo procese nagrinėjamos higienos įgūdžių ugdymo ir įvairios sveikatos temos: sveika mityba ir fizinis aktyvumas, alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių

1	2	3	4	5
ugdymo pagrindus		medžiagų pirminė prevencija, lytiškumas ir rengimas šeimai, sauga, traumų ir nelaimingų atsitikimų prevencija, sveikos ir saugios aplinkos bei su protine sveikata susijusios temos.	ir mokslo ministro įsakymu patvirtintos programos.	medžiagų pirminė prevencija, lytiškumas ir rengimas šeimai, sauga, traumų ir nelaimingų atsitikimų prevencija, sveikos ir saugios aplinkos bei su protine sveikata susijusios temos -Saugaus elgesio įgūdžiai, įpročiai; Sodo, daržo gėrybės; Oro stebėjimas, žmonių apranga; Judėjimo galimybės; Brangiausia- sveikata; Aš berniukas ,tu mergaitė; Kad rankytės būtų švarios; Kvėpuok giliai, jauskis gerai; Ką žada oras?; Kojytės; Žmogaus kūnas; Mes važiuojame...; Judam saugiai; Auginu darže ir sode; Mano-aš; Mano dienele; Gražūs žirniukai, bet ne saldainiukai; Burokėliai- vitaminų šaltinis; Judėkime kartu; Daržovių abėcėlė; Tyras, tyras vandenėlis; Saugi grupės aplinka; Mandagumo mokyklėlė; Sveiko maisto kraitelė; Pojūčių labirintais ir kt.. Ilgalaikių ir trumpalaikių sveikatos stiprinimo projektų, programų organizavimas: „Judėjimo optimizavimas“; „Kiek manyje paslapčių“; „Kvėpavimo džiaugsmas“;

1	2	3	4	5
				<p>„Sveika mityba“; Ekologinis projektas „Švari aplinka ir aš“; Saugaus eismo projektas „Būk saugus“; „Trys šviesoforo akelės“; Teatrinis projektas „Surinkom pasakų kraitelę“. Tarptautinėse programose: „Sveika mokykla“ „Zipio draugai“. Respublikinėje asociacijoje „Sveikatos želmenėliai“</p>
		Dauguma sveikatos temų įtraukta į neformalųjį ugdymą.	Dalis sveikatos temų įtraukta į neformalųjį ugdymą.	Dauguma sveikatos temų tikslingai įtrauktos į neformaliųjų ugdymą.
	5.3.2. Sveikatos ugdymas orientuojamas į gyvenimo įgūdžių ugdymą	Esminė sveikatos ugdymo ypatybė – gebėjimų ir vertybinių sveikos gyvensenos nuostatų ugdymas.	Svarbi sveikatos ugdymo ypatybė – gebėjimų ir vertybinių sveikos gyvensenos nuostatų ugdymas.	Sveikatos ugdymo ypatybės (tikslai, uždaviniai, gairės) nuosekliai stiprina vaikų gebėjimus, gilina žinias ir supratimą, bei formuoja ir ugdo vertybines sveikos gyvensenos nuostatas.
		Sveikatos ugdymas glaudžiai susijęs su gyvenimo praktika ir laiko aktualijomis. Informacija apie sveikatą perteikiama remiantis mokslo pasiekimais sveikatos srityje.	Sveikatos ugdymas orientuotas į žinių suteikimą. Informacija apie sveikatą retai derinama su mokslo pasiekimais.	Sveikatos ugdymo turinys tinkamai siejamas su gyvenimo praktika ir aktualijomis. Informacija suprantamai pateikiama remiantis mokslo pasiekimais sveikatos srityje.
	5.3.3. Ugdymo metodai taikomi atsižvelgiant į vaikų grupės ir individualius poreikius	Ugdymo procese taikomi patys įvairiausi ugdymo metodai. Ugdymo metodai parenkami atsižvelgiant į nagrinėjamą temą, vaikų pasiruošimą ir poreikius.	Kai kurie mokytojai taiko aktyvius ugdymo metodus.	Kūrybiškai, novatoriškai taikomi įvairiausi sveikatos ugdymo metodai, atsižvelgiant į nagrinėjamą temą, kurie atitinka vaikų pasiruošimą ir patirtį.

1	2	3	4	5
	5.3.4. Tėvų (globėjų, rūpintojų), pažyminčių, kad yra susipažinę su sveikatos ugdymo organizavimu mokykloje ir jam pritaria, apimtys	Dauguma tėvų (globėjų, rūpintojų) teigia, kad su jais aptariamas sveikatos ugdymo turinys ir taikomi metodai.	Dalis tėvų (globėjų, rūpintojų) teigia, kad su jais aptariamas sveikatos ugdymo turinys ir taikomi metodai.	Pokalbiuose, apklausoje beveik su visais tėvais individualizuotai aptariamas sveikatos ugdymo turinys ir taikomi metodai.
		Dauguma tėvų (globėjų, rūpintojų) teigia, kad jie yra susipažinę su sveikatos ugdymo turiniu ir jam pritaria.	Dalis tėvų (globėjų, rūpintojų) teigia, kad jie yra susipažinę su sveikatos ugdymo turiniu ir jam pritaria.	Dauguma tėvų (globėjų, rūpintojų) teigia, kad jie yra susipažinę su sveikatos ugdymo turiniu ir jam pritaria.
		Dauguma vaikų (nuo 5m.) teigia, kad sveikatos temos ir užsiėmimai juos domina.	Dalis vaikų (nuo 5 m.) teigia, kad sveikatos temos ir užsiėmimai juos domina.	Vedant pokalbius su vaikais, stebint jų aktyvią veiklą, susidomėjimą naudojamomis priemonėmis teigia, kad vaikams patinka sveikatos temos ir veiklos.

Naudojami vertinimo šaltiniai: sveikatos ugdymo programos, tvarkaraščiai, klasių dienynai, projektų dokumentacija, ataskaitos, metodinių grupių dokumentacija, sveikatos stiprinimo veiklą organizuojančios grupės darbo planai ir ataskaitos, mokyklos metinės veiklos ataskaitos, tėvų susirinkimų protokolai, informacija sveikatos stiprinimo ir ugdymo klausimais, metodinių, mokymo priemonių fondai, sienlaikraščiai, tyrimai.

Vertinimo metodai: dokumentų analizė; apklausa; sveikatos ugdymo veiklos stebėjimas ir aptarimas; apklausa (raštu, žodžiu); grupinės diskusijos.

6-oji veiklos sritis. SVEIKATĄ STIPRINANČIOS MOKYKLOS VEIKLOS SKLAIDA IKIMOKYKLINIO UGDYMO MOKYKLOJE

TIKSLAS – Skleisti sveikatą stiprinančios mokyklos patirtį

Rodikliai	Pagalbiniai rodikliai	Iliustracijos		Požymiai
		4 lygis	2 lygis	
1	2	3	4	5
<i>Uždavinys.</i> Užtikrinti sveikatą stiprinančios mokyklos sampratos ir sveikatos stiprinimo veiklos patirties sklaidą ikimokyklinio ir/ar priešmokyklinio ugdymo mokykloje				

1	2	3	4	5
6.1. Sveikatos stiprinimo veiklos patirties sklaida mokykloje	6.1.1. Įgyvendintų sveikatą stiprinančios mokyklos sampratos sklaidos priemonių apimtys	Sveikatos stiprinimo veiklą organizuojančios grupės	Sveikatos stiprinimo veiklą organizuojančios grupės	Mokykloje veikianti sveikatos stiprinimo veiklą
		planuose numatyta įvairių sveikatą stiprinančios mokyklos sampratos sklaidos priemonių.	planuose numatyta po vieną sveikatą stiprinančios mokyklos sampratos sklaidos priemonę.	organizuojanti grupė planuoja įvairias sveikatą stiprinančias mokyklos sampratas, sklaidos priemones.
		Numatyti įvairūs sveikatos stiprinimo sampratos sklaidos renginiai ir priemonės, skirti mokyklos bendruomenės nariams. Kasmet didėja įgyvendinamų priemonių skaičius ir įvairovė.	Vykdomos pavienės sveikatą stiprinančios mokyklos sampratos sklaidos priemonės.	Numatyti sveikatos stiprinimo sampratos sklaidos renginiai ir priemonės, skirti mokyklos bendruomenės nariams, įvairūs ir kasmet didėja priemonių skaičius ir įvairovė
	6.1.2. Bendruomenės narių (tarp jų atskirai mokytojų, kitų specialistų, tėvų (globėjų, rūpintojų), susipažinusių su sveikatą stiprinančios mokyklos samprata, apimtys	Dauguma mokytojų, kitų specialistų yra susipažinę su sveikatą stiprinančios mokyklos samprata. Jų skaičius auga. Su sveikatą stiprinančios mokyklos samprata yra susipažinę dauguma tėvų (globėjų, rūpintojų). Jų skaičius auga.	Dalis mokytojų, kitų specialistų yra susipažinę su sveikatą stiprinančios mokyklos samprata. Gerai su ja susipažinęs sveikatos priežiūros specialistas. Su sveikatą stiprinančios mokyklos samprata yra susipažinę dalis tėvų (globėjų, rūpintojų). Jų skaičius auga.	Visi mokytojai ir specialistai yra susipažinę su sveikatą stiprinančios mokyklos samprata. Su sveikatą stiprinančios mokyklos samprata yra susipažinę dauguma tėvų (globėjų, rūpintojų). Jų skaičius auga.
		Dauguma bendruomenės narių žino, kad ši mokykla yra sveikatą stiprinanti.	Dalis bendruomenės narių žino, kad ši mokykla yra sveikatą stiprinanti.	Bendruomenės nariai žino apie mokyklos priklausymą sveikatą stiprinančių mokyklų tinklui ir visiems nariams sudarytos galimybės dalyvauti programų vykdyme.
	6.1.3. Bendruomenės narių (tarp jų atskirai mokytojų, kitų specialistų, tėvų (globėjų, rūpintojų), pristatančių sveikatos stiprinimo veiklos patirtį, apimtys	Dalis mokytojų ir dalis vaikų pristato savo sveikatos stiprinimo veiklos patirtį mokyklos bendruomenei.	Pavieniai mokytojai pristato savo sveikatos stiprinimo veiklos patirtį.	Pedagogai dalyvauja mieste ir respublikoje organizuojamose renginiuose, patys organizuoja seminarus, skaito pranešimus, rengia stendinius pranešimus, skleidžia sveikatos stiprinimo

				veiklos patirtį.
1	2	3	4	5
		Savo sveikatos stiprinimo veiklos patirtį mokyklos bendruomenei pristato kiti pavieniai bendruomenės nariai. Jų skaičius auga.	Savo sveikatos stiprinimo veiklos patirtį mokyklos bendruomenei pristato ir kiti bendruomenės nariai. Menka augimo tendencija.	Susirinkimų, posėdžių metu sudarytos galimybės visiems bendruomenės nariams išreikšti savo nuomonę sveikatos stiprinimo klausimais.
	6.1.4. Sukauptos sveikatos stiprinimo veiklos pavyzdžių apimtys ir įvairovė	Dauguma mokytojų nurodo, kad sukaupta daug ir įvairių sveikatos stiprinimo veiklos pavyzdžių.	Dauguma mokytojų nurodo, kad yra sukaupta sveikatos stiprinimo veiklos pavyzdžių, tačiau pasigendama didesnės įvairovės.	Mokykloje sukaupta daug ir įvairių sveikatos stiprinimo veiklų pavyzdžių.
		Mokyklos interneto svetainės pirmajame puslapyje yra mokyklos statusą liudijantis logotipas „Sveika mokykla“, kurį paspaudus patenkama į informacijos apie sveikatos stiprinimo veiklą skiltį.	Mokyklos interneto svetainės pirmajame puslapyje yra mokyklos statusą liudijantis logotipas „Sveika mokykla“.	Mokyklos interneto svetainės pirmajame puslapyje yra mokyklos statusą liudijantis logotipas „Sveika mokykla“, kurį paspaudus patenkama į informacijos apie sveikatos stiprinimo veiklą skiltį.
		Sveikatos stiprinimo veiklos pavyzdžiai pateikti visiems prieinamoje vietoje, jais gali pasinaudoti visi norintys.	Sveikatos stiprinimo veiklos pavyzdžius kaupia kiekvienas specialistas. Sklaida vyksta tarp kolegų.	Bendruomenė žino kur galima susipažinti su sveikatos stiprinimo veiklos pavyzdžiais.
	6.1.5. Bendruomenės narių (tarp jų atskirai mokytojų, kitų specialistų, tėvų (globėjų, rūpintojų), susipažinusių su sveikatos stiprinimo veikla, apimtys	Dauguma mokytojų, kitų ugdymo procese dalyvaujančių specialistų yra susipažinę su sveikatos stiprinimo veikla.	Dalis bendruomenės narių yra susipažinę su sveikatos stiprinimo veikla. Daugiausia susipažinusiųjų yra tarp mokytojų.	Visi mokytojai ir ugdymo procese specialistai yra susipažinę su sveikatos stiprinimo veiklomis.
		Sveikatos stiprinimo veikla yra nuolat pristatoma tėvams (globėjams, rūpintojams) įvairių renginių metu ir priemonėmis.	Besidomintys sveikatos stiprinimo veikla tėvai (globėjai, rūpintojai) gali su ja susipažinti įvairių renginių metu ir kitomis priemonėmis.	Sveikatos stiprinimo veikla tėvams (globėjams, rūpintojams) nuolat pristatoma įvairių renginių metu.

1	2	3	4	5
	6.1.6. Komunikacijos priemonių naudojimas sveikatos stiprinimo veiklos patirties sklaidai	Informacija apie sveikatą stiprinančios mokyklos sampratą, sveikatos stiprinimo veiklą, veiklos patirtį periodiškai pateikiama mokyklos bendruomenei naudojant įvairias komunikacijos priemones: interneto svetainę, mokyklos laikraštį, standus, metodinius būrelius ir kt.	Mokyklos laikraštyje, stende pateikta informacija apie sveikatos stiprinimo veiklą.	Mokykloje naudojamos komunikacijos priemonės, sveikatos stiprinimo veiklos sklaidai mokyklos bendruomenėje: interneto svetainė, mokyklos standai, metodiniai posėdžiai ir kt.
<i>2 uždavinys.</i> Užtikrinti sveikatą stiprinančios mokyklos sampratą ir sveikatą stiprinančios mokyklos veiklos patirties sklaidą už ikimokyklinio ir/ar priešmokyklinio ugdymo mokyklos ribų				
6.2. Sveikatą stiprinančios mokyklos veiklos patirties sklaida už mokyklos ribų	6.2.1. Įgyvendintų sveikatą stiprinančios mokyklos sampratos sklaidos priemonių apimtys	Mokyklos planuose numatytos kelios priemonės, skirtos sveikatos stiprinimo sampratos sklaidai platesnei (vietos, regiono, šalies) bendruomenei.	Mokyklos planuose numatyta priemonė, skirta sveikatos stiprinimo sampratos sklaidai platesnei (vietos, regiono, šalies) bendruomenei.	Mokyklos planuose numatytos kelios priemonės, skirtos sveikatos stiprinimo sampratos sklaidai platesnei (vietos, regiono, šalies) bendruomenei.
	6.2.2. Parengtos ir išplatintos informacinės medžiagos apie sveikatos stiprinimo veiklos patirtį pobūdis ir apimtys	Mokykla turi parengusi informacinės medžiagos (leidinių, kompaktinių plokštelių, metodinės medžiagos, lankstinukų ir kt.) apie sveikatą stiprinančios mokyklos veiklos patirtį ir tęstinumą. Ją išplatino rajono ir kitoms šalies bei užsienio šalių mokykloms.	Mokykla turi parengusi informacinės medžiagos (leidinių, kompaktinių plokštelių, metodinės medžiagos, lankstinukų ir kt.) apie sveikatos stiprinimo veiklos patirtį ir tęstinumą.	Mokykla yra parengusi įvairių leidinukų, lankstukų, vaizdo įrašų, metodinės medžiagos, informacinės medžiagos apie sveikatą stiprinančios veiklos patirtį ir tęstinumą. Ją išplatino rajono ir kitoms šalies mokykloms.
		Vyksta susitikimai su kitomis mokyklomis, institucijomis, jie įvairaus pobūdžio (apskritojo stalo diskusijos, atviri koordinavimo tarybos posėdžiai, specialūs renginiai mokiniams).	Vyksta susitikimai su kitomis mokyklomis.	Vyksta susitikimai su kitomis mokyklomis.

1	2	3	4	5
		Vietos spaudoje, per radiją, televiziją, interneto svetainėse reguliariai pateikiama naujausia informacija apie sveikatos stiprinimo veiklą mokykloje.	Yra pasitaikę progų per vietos žiniasklaidą papasakoti apie sveikatą stiprinančios mokyklos sampratą bei savo veiklą ją įgyvendinant.	Vietos spaudoje, interneto svetainėje reguliariai pateikiama naujausia informacija apie sveikatos stiprinimo veiklą mokykloje.
	6.2.3. Bendruomenės narių (tarp jų atskirai mokytojų, kitų specialistų, vaikų), dalyvaujančių skleidžiant informaciją apie sveikatą stiprinančios mokyklos sampratą ir veiklos patirtį už mokyklos ribų, apimtys	Dalis bendruomenės narių įtraukti į sveikatą stiprinančios mokyklos sampratos ir veiklos gerosios patirties sklaidos visuomenei procesą. Dalyvaujančiųjų skaičius auga.	Pavieniai bendruomenės nariai dalyvauja sveikatą stiprinančios mokyklos sampratos ir veiklos gerosios patirties sklaidoje visuomenei.	Visi bendruomenės nariai įtraukti į sveikatą stiprinančios mokyklos sampratos ir veiklos gerosios patirties sklaidos visuomenei procesą.
		Dalis specialistų periodiškai dalijasi gerosios patirties aprašais su kitomis sveikatą stiprinančiomis mokyklomis per www.smlpc.lt tinklalapį.	Mokykla yra parengusi gerosios patirties aprašą ir juo pasidalijo su kitomis sveikatą stiprinančiomis mokyklomis per www.smlpc.lt tinklalapį	Mokykla dalijasi gerąja patirtimi su kitomis sveikatą stiprinančiomis mokyklomis metodinių renginių metu, dalyvauja Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centro programos „Sveika mokykla“ gerosios patirties sklaidoje.

Naudojami vertinimo šaltiniai: sveikatos stiprinimo veiklą organizuojančios grupės darbo planai ir ataskaitos, parodų, pristatymų, konferencijų, gerosios praktikos ataskaitos, publikacijos spaudoje, metinės veiklos ataskaitos, viešai pristatyti darbai, filmuota medžiaga, duomenų bankai ir veiklos analizė, konsultaciniai, ekspertiniai darbai, patirties sklaidos dokumentai (paskaitų konspektai, seminarų autorinė medžiaga, dalyvavimas radijo, televizijos laidose), informaciniai leidiniai, ikimokyklinio ugdymo mokyklos metraštis, interneto svetainė, tyrimų duomenys ir medžiaga, paskelbta www.smlpc.lt, kt.

Vertinimo metodai: apklausa (raštu, žodžiu); interviu; diskusijos; vaizdo medžiagos analizė; dokumentų analizė.

VI. LĖŠŲ ŠALTINIAI

1. Programai įgyvendinti bus skiriama dalis 2% pajamų mokesčio paramos, kitų rėmėjų, savivaldybės biudžeto ir valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos (mokinio krepšelio) lėšos;

2. Dalis programos bus finansuojama iš ES struktūrinių fondų.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

1. Programos įgyvendinimą koordinuos direktoriaus pavaduotojas ugdymui, atsakinga už vaikų sveikatos ir saugumo ugdymą.

2. Kontrolę vykdys mokyklos direktorius.

3. Už programos vykdymą bus atsiskaitoma mokyklos bendruomenei, steigėjui.

4. Apie programos vykdymą informuojama Klaipėdos lopšelio-darželio „Boružėlė“ internetinėje svetainėje www.boruzele-klaipeda.lt

5. Apie vykdomą sveikatos stiprinimo veiklą ir renginius informuojama mokyklos, grupių stenduose, žiniasklaidoje.

6. Atsižvelgiant į bendruomenės poreikius bei programos įgyvendinimą, metinės veiklos programą ir strateginį planą Sveikatos stiprinimo programa gali būti koreguojama.